

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 5. lokakuuta 2001 (29.10)
(OR. fr,en)**

12531/01

LIMITE

DROIPEN 84

SAATE

Lähettiläjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	36 artiklan komitea
Asia:	Yhteenveto rangaistusten yhdenmukaistamista koskeneeseen kyselyyn annetuista vastauksista (asiak. 9402/1/01 DROIPEN 50 REV 1)

SISÄLTÖ

I	Rangaistusjärjestelmä kansallisessa lainsäädännössä.....	3
I.1.	Rangaistavien tekojen jaottelu eri luokkiin.....	3
I.2.	Vaihteluväli.....	5
I.3.	Vähimmäisrangaistukset.....	7
I.4.	Rikoksen yritys: lievemät rangaistukset?.....	8
I.5.	Rikokseen osallistuminen.....	10
I.6.	Tuomarin mahdollisuus lieventää laissa säädettyä rangaistusta.....	12
I.7.	Raskauttavat asianhaarat.....	15
I.8.	Rikoksen uusiminen.....	17
I.9.	Ehdonalainen vapaus ja muut mahdollisuudet.....	19
II	Rangaistusjärjestelmän soveltaminen tiettyyn rikokseen.....	22
II.1.	Yleisrikosluokka.....	22
II.2.	Laissa säädetty enimmäis- ja vähimmäisrangaistus.....	24
II.3.	Rikoksen yritys.....	27
II.4.	Osallistuminen.....	28
II.5.	Lieventävät asianhaarat.....	30
II.6.	Raskauttavat asianhaarat.....	32
II.7.	Rikoksen uusiminen.....	34
II.8.	Vapaaksi pääsemisen mahdollisuudet.....	36
III	Rangaistusten soveltaminen.....	38
IV	Mahdolliset lähestymistavat yhdenmukaistamiseksi.....	40
1.	Ehdotukset rangaistusten yhdenmukaistamiseksi.....	40
2.	Tampereen Eurooppa-neuvoston päätelmien 48 kohdassa olevan käsitteen "yhteiset seuraamukset" tulkinta.....	41
3.	Tanskan ehdotus eri kansallisissa järjestelmissä.....	42

I RANGAISTUSJÄRJESTELMÄ KANSALLISESSA LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

I.1. Jaetaanko rangaistavat teot lainsäädännössä eri luokkiin niiden vakavuuden perusteella? Jos näin tehdään, niin millaisiin?	
Saksa	Kaksi luokkaa vakavuudesta riippuen: <u>Verbrechen</u> (rikokset) Vähintään vuoden vapausrangaistus <u>Vergehen</u> (rikkomukset) Lievempi rangaistus tai sakko
Itävalta	Kaksi luokkaa vakavuudesta riippuen (rikoslain 17§): <u>Verbrechen</u> (rikokset) Elinkautinen tai yli kolmen vuoden vapausrangaistus <u>Vergehen</u> (rikkomukset)
Belgia	Kolme luokkaa vakavuudesta riippuen: 1) <u>Crimes</u> (rikokset) Vapausrangaistus (5–10 vuotta, 10–15 vuotta, 15–20 vuotta, 20–30 vuotta, elinkautinen) ja vähintään 26 frangin sakko tai ainoastaan yksi näistä rangaistuksista 2) <u>Délits</u> (rikkomukset) Vankeusrangaistus 8 päivää – 5 vuotta ja vähintään 26 frangin sakko tai ainoastaan yksi näistä rangaistuksista 3) <u>Contraventions</u> (rikkeet) Vankeusrangaistus 1–7 päivää sekä vähintään 1 frangin ja enintään 25 frangin sakko tai ainoastaan yksi näistä rangaistuksista
Tanska	Ei, rangaistavat teot luokitellaan niiden luonteen mukaan. Esim. siveellisyysrikokset, omaisuusrikokset ...
Espanja	Kolmiosainen luokittelu (rikoslain 13 art.): <u>Vakavat rikokset</u> (Délits graves) Ankarat rangaistukset: vankeutta yli 3 vuotta <u>Lievemmät rikokset</u> Lievemmat rangaistukset: vankeutta 6 kuukautta – 3 vuotta <u>Faltas</u> Sakot
Suomi	Kolmiosainen luokittelu, joka perustuu rikostunnusmerkistöön : <u>Tavallinen rikos</u> (ordinary offence): – sakko – vankeutta vähintään 14 päivää ja enintään 18 kuukautta – 2 vuotta <u>Törkeä rikos</u> (aggravated form): – vankeutta vähintään 4 kuukautta ja enintään 4 vuotta <u>Lievä rikos</u> (petty form of an offence): – ainoastaan sakko – vähintään sakko ja enintään 6 kuukautta vankeutta
Ranska	Kolmiosainen luokittelu vakavuudesta riippuen: <u>Crimes</u> (rikokset) Vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto vaihtelee 15 vuodesta elinkautiseen <u>Délits</u> (rikkomukset) Muun muassa vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto vaihtelee 6 kuukaudesta 10 vuoteen <u>Contraventions</u> (rikkeet) Vankeusrangaistus ei ole mahdollinen Sakkorangaistus, jonka enimmäismäärä vaihtelee 250 frangista 10 000 frangiin, myös oikeuksia poistavia tai rajoittavia rangaistuksia

Kreikka	Kolmiosainen luokittelu 1) <u>Rikokset</u> (Crimes) Elinkautinen vankeusrangaistus Määräaikainen vankeusrangaistus (rikoslain 52 art.) 2) <u>Rikkomukset</u> (Délits) Vankeus, joka on vapausrangaistus ja jonka vähimmäiskesto on yli 10 päivää, mutta ei yli 5 vuotta (enimmäiskesto). Sakkorangaistus, joka on luonteeltaan taloudellinen ja joka vaihtelee 50 000 Kreikan drakmasta (DG) 5 000 000 DG:hen; sakon määrittelyssä huomioidaan rikoksen erityispiirteet. 3) <u>Rikkeet</u> (Contraventions) Vankeutta yhdestä päivästä yhteen kuukauteen tai 20 000–200 000 DG:n sakko (rikoslain 55 ja 57 art.)
Irlanti	Kaksi pääluokkaa vakavuudesta riippuen: <u>Summary offences</u> Lievä rikos, enimmäisrangaistus on vuosi vankeutta ja/tai enintään 3 000 euroa sakkoa <u>Indictable offences</u> Pidättämiseen oikeuttavat rikokset: vähintään 5 vuotta vankeutta Rikokset, jotka eivät oikeuta pidättämiseen
Italia	Kaksi luokkaa (rikoslain 39 art.) 1) <u>Rikkomukset</u> (Délits) 2) <u>Rikkeet</u> (Contraventions)
Luxemburg	Kolme luokkaa vakavuudesta riippuen: 1) <u>Crimes</u> (rikokset) 2) <u>Délits</u> (rikkomukset) 3) <u>Contraventions</u> (rikkeet)
Alankomaat	Rikokset jaotellaan vakaviin ja lievempiin rangaistaviin tekoihin <u>Misdrijven</u> (vakavat rangaistavat teot) Elinkautinen tai määräaikainen vankeus. Vankeuden kesto on vähintään 1 päivä ja enintään 15 vuotta. Jos on kyse rikosten yhtymisestä, vankeusrangaistus voi olla enintään 20 vuotta. <u>Overtredingen</u> (lievemmat rangaistavat teot) Vankeuden kesto on vähintään 1 päivä ja enintään 1 vuosi. Jos on kyse rikosten yhtymisestä, vankeusrangaistus voi olla enintään 1 vuosi ja 4 kuukautta.
Portugali	Kysymyksessä tarkoitetun kaltaista normia ei ole. Rikokset voidaan kuitenkin jaotella niiden vakavuuden perusteella. Rikokset, joista määrättävä enimmäisrangaistus on alle 3 vuotta vankeutta. Rikokset, joista määrättävä enimmäisrangaistus on yli 3 vuotta vankeutta.
Ruotsi	Ei rikosten yleistä luokittelua vakavuuden perusteella, mutta joissakin tapauksissa noudatetaan yksinkertaistettua menettelyä.
Yhdistynyt kuningaskunta	3 luokkaa: 1) <u>Indictable only offences</u> 2) <u>Triable-either-way offences</u> 3) <u>Summary offences</u>

I.2. Onko lainsäädännössä tiettyjen rangaistavien tekojen osalta vaihteluväli laillisesti mahdollisesta vähimmäisrangaistuksesta enimmäisrangaistukseen?	
Saksa	Kyllä Tiettyjen rangaistavien tekojen osalta on vähimmäis- ja enimmäisrangaistukset. Muiden osalta on määrätty vain enimmäisrangaistuksesta, mutta rikoslain 40 § 1 momentissa ja 38 § 2 momentissa on yleisesti määrätty vähimmäisrangaistuksesta sakkojen ja vapausrangaistusten osalta.
Itävalta	Kyllä Vapausrangaistusten osalta: – vähintään 1 päivä ja enintään 20 vuotta – elinkautinen – tiettyjen rikosten osalta: määrätty enimmäisrangaistuksesta ja vähimmäisrangaistus on yleisesti sovellettava Sakkojen osalta: vähintään 2 päiväsakkoa.
Belgia	Kyllä Rikosten osalta: – vankeutta 5–10, 10–15, 15–20 ja 20–30 vuotta sekä elinkautinen vankeus Rikkomusten osalta: – vankeutta vähintään 8 päivää ja enintään 5 vuotta – vähimmäissakko 26 frangia Rikkeiden osalta: – vankeutta vähintään 1 päivä ja enintään 7 päivää – sakkoa vähintään 1 frangi ja enintään 25 frangia
Tanska	Ei, yleensä enimmäisrangaistus
Espanja	Kyllä Vakavien rikosten osalta: vankeutta yli 3 vuotta Lievenpien rikosten osalta: vankeutta vähintään 6 kuukautta ja enintään 3 vuotta Falta-rikkeiden osalta: päiväsakkoja vähintään viisi päivää ja enintään 2 kuukautta
Suomi	Kyllä Tavallisten rikosten osalta: – sakko – vankeutta vähintään 14 päivää ja enintään 18 kuukautta – 2 vuotta Törkeiden rikosten osalta: – vankeutta vähintään 4 kuukautta ja enintään 4 vuotta Lievien rikosten osalta: – ainoastaan sakko – vähintään sakko ja enintään 6 kuukautta vankeutta
Ranska	Ei, määrätty vain enimmäisrangaistuksesta
Kreikka	Kyllä Rikosten osalta: määräaikainen (20, 15, 10 vuotta ...) tai elinkautinen vankeus Rikkomusten osalta: – vankeutta 10 päivää – 5 vuotta – sakkoa 50 000 – 5 000 000 DG Rikkeiden osalta: – vankeutta 1 päivä – 1 kuukausi – sakkoa 20 000 - 200 000 DG

Irlanti	Ei
Italia	Kyllä Kussakin lain säännöksessä määrätään aina enimmäisrangaistuksesta. Kussakin lain säännöksessä määrätään yleensä vähimmäisrangaistuksesta. Jos laissa ei kuitenkaan ole mainintaa, sovelletaan rikoslaissa yleisesti määrättyjä vähimmäisrajoja (rikosten osalta 15 päivää, rikkeiden osalta 5 päivää).
Luxemburg	Kyllä
Alankomaat	Kyllä Vakavien rangaistavien tekojen osalta: Elinkautinen tai määräaikainen vankeusrangaistus. Vankeuden kesto on vähintään 1 päivä ja enintään 15 vuotta. Jos on kyse rikosten yhtymisestä, vankeusrangaistus voi olla enintään 20 vuotta. Lievempien rangaistavien tekojen osalta: Vankeuden kesto on vähintään 1 päivä ja enintään 1 vuosi. Jos on kyse rikosten yhtymisestä, vankeusrangaistus voi olla enintään 1 vuosi ja 4 kuukautta. Vakavien ja lievempien rangaistavien tekojen osalta on yleinen vähimmäiskesto (1 päivä) ja yksittäinen enimmäiskesto, joka riippuu kyseessä olevan rangaistavan teon vakavuudesta. Lainsäädännössä ei ole yksittäisiä vähimmäisrangaistuksia .
Portugali	Kyllä
Ruotsi	Kyllä Kunkin rikoksen osalta vaihteluväli vähimmäisrangaistuksesta enimmäisrangaistukseen.
Yhdistynyt kuningaskunta	Ei Jos rikoksesta voidaan tuomita vankeutta, rikosta koskevassa säännöksessä määritellään enimmäisrangaistus. Vähimmäisrangaistuksia ei ole (paitsi rikoksen uusimisen osalta).

I.3. Säädetäänkö lainsäädännössä lain mukaisista vähimmäisrangaistuksista?	
Saksa	Kyllä Toisinaan vähimmäisrangaistuksista, mutta ennen kaikkea enimmäisrangaistuksista.
Itävalta	Kyllä
Belgia	Kyllä
Tanska	Ei, enimmäisrangaistuksista
Espanja	Kyllä
Suomi	Kyllä
Ranska	Ei, ainoastaan enimmäisrangaistuksista Poikkeuksena ovat rikokset, joita koskee yleensä elinkautinen: vähimmäisrangaistus 2 vuotta.
Kreikka	Kyllä Tuomari ei voi alittaa vähimmäisrangaistuksia
Irlanti	Ei, vähimmäisrangaistuksia ei yleensä sovelleta Poikkeuksia ovat murha, maanpetos ja huumeiden salakuljetus tietyissä olosuhteissa
Italia	Kyllä Kussakin lain säännöksessä määrätään yleensä vähimmäisrangaistuksesta. Jos laissa ei kuitenkaan ole mainintaa, sovelletaan rikoslaissa yleisesti vahvistettuja vähimmäisrajoja (rikosten osalta 15 päivää, rikkeiden osalta 5 päivää).
Luxemburg	Kyllä
Alankomaat	Kyllä Vakavien ja lievempien rangaistavien tekojen osalta on yleinen vähimmäiskesto (1 päivä) ja yksittäinen enimmäiskesto, joka riippuu kyseessä olevan rangaistavan teon vakavuudesta. Lainsäädännössä ei ole yksittäisiä vähimmäisrangaistuksia .
Portugali	Kyllä Kun yksittäistä rikosta koskevassa säännöksessä ei säädetä vähimmäisrangaistuksesta, sovelletaan 41 artiklaa, jossa säädetään vankeusrangaistuksen keston alarajaksi yksi kuukausi .
Ruotsi	Kyllä
Yhdistynyt kuningaskunta	Ei, yleensä ei vähimmäisrangaistuksia, paitsi rikoksen uusimisen osalta.

I.4. Säädetäänkö lainsäädännössänne yleisesti lievemmistä rangaistuksista rikoksen yrityksen osalta? Ilmoittakaa tarkemmin	
Saksa	Ei, yleensä ei säädetä, mutta rangaistus voi olla lievempi lieventävien asianhaarojen vuoksi (rikoslain 49 §)
Itävalta	Ei, yleensä ei säädetä, mutta voi olla lieventävä asianhaara
Belgia	Kyllä, rangaistavien tekojen rangaistavista yrityksistä määrätään lievemmit rangaistukset: • Rikoksen yritys: aina rangaistava teko, rangaistus on itse rikoksesta määrättävästä rangaistuksesta seuraavaksi lievempi rangaistus rikoslain 80 ja 81 art:n mukaan • Rikkomuksen yritys: rangaistava teko, jos näin nimenomaisesti säädetty, rangaistuksesta säädetään laissa • Rikkeen yritys: ei seuraamusta rikoslaissa
Tanska	Ei Rangaistus yrityksestä on yhtä kova kuin tehdystä rikoksestakin. Rangaistusta voidaan kuitenkin lieventää (jos rikolliset aiheet eivät olleet kovin voimakkaat tai peräänantamattomat). Yritys on rangaistava teko, jos itse rikoksesta säädetään neljän kuukauden vankeutta kovempi rangaistus.
Espanja	Kyllä Asteen tai kaksi lievempi rangaistus tehtyyn rikokseen verrattuna (rikoslain 62 art.) paitsi, jos kyseinen yritys erityisesti laissa säädetään rangaistavaksi teoksi (rikoslain 64 art.).
Suomi	Kyllä. Jos yritys on lain mukaan rangaistava teko ja siitä ei ole säädetty mitään yksittäistä seuraamusta, asteikko muodostetaan lieventämällä tehtyä rikosta koskevaa asteikkoa. Tehty rikos: – elinkautinen vankeus → yritys: vähintään 2 vuotta, enintään 12 vuotta – määräaikainen vankeus tai sakko → yritys: yleinen vähimmäisrangaistus ja enimmäisrangaistus 3/4 tehtyyn rikokseen sovellettavasta enimmäisrangaistuksesta.
Ranska	Ei. Rikoksen yrityksestä rangaistetaan samalla tavalla kuin tehdystä rikoksesta (syyllisyys on sama), mutta tuomari voi ottaa sen huomioon. • Rikoksen yritys: aina rangaistava teko. • Rikkomuksen yritys: säädetty laissa. • Rikkeen yritys: ei milloinkaan rangaistava teko.
Kreikka	Kyllä Rikoksen yritys on aina rangaistava teko ja siitä annettava rangaistus on lievempi kuin kyseisestä tehdystä rikoksesta säädetty rangaistus.
Irlanti	Ei yleisesti ottaen, mutta tuomarilla on harkintavalta määrätä rangaistuksesta rangaistusten vaihteluvälin puitteissa.
Italia	Kyllä, yrityksestä määrätään vain (harkittujen) rikkomusten osalta ja se johtaa rangaistuksen lieventämiseen 1/3–2/3 (rikoslain 56 art.).

Luxemburg	Kyllä (rikoslain 52 ja 53 art.) • Rikoksen yritys: kyseisestä rikoksesta määrättävästä rangaistuksesta seuraavaksi lievempi rangaistus • Rikkomuksen yritys: rangaistavaa, jos laissa niin säädetään
Alankomaat	Kyllä, rikoksen yrityksen osalta enimmäisrangaistusta lievennetään kolmanneksella
Portugali	Kyllä Rikoksen yritys on rangaistava teko, jos vastaavasta tehdystä rikoksesta määrättävä enimmäisrangaistus olisi yli 3 vuotta vankeutta. Rikoksen yrityksestä määrätään lievennetty rangaistus.
Ruotsi	Rikoksen yrityksen osalta rangaistus on enintään vastaavasta tehdystä rikoksesta määrättävä rangaistus ja vähintään vankeus, jos tehdystä rikoksesta määrättävä vähimmäisrangaistus on 2 vuotta vankeutta tai enemmän.
Yhdistynyt kuningaskunta	Yleisesti ottaen enimmäisrangaistus on rikoksen yrityksen osalta sama. Rikoksen yrityksiä koskevan lain (1981, Criminal Attempts Act) 4 osaston 5 kohdassa säädetään kuitenkin joistakin poikkeuksista.

I.5. Säädetäänkö lainsäädännössänne yleisellä tasolla erilaisista rangaistuksista henkilön rikokseen osallistumisasteen mukaan eli sen mukaan, onko hän rikoksentekijä, rikoskumppani, avunantaja vai rikokseen yllyttäjä?	
Saksa	Kyllä • Rikoksentekijä ja rikoskumppani: rangaistaan kuten rikoksentekijää. • Rikokseen yllyttäjä (Anstifter): rangaistaan kuten rikoksentekijää. • Avunantaja (Gehilfe): lievempi rangaistus.
Itävalta	Ei Tuomarilla on kuitenkin vaihtoehtoja (raskauttavat tai lieventävät asianhaarat).
Belgia	Kyllä, erilaiset rangaistukset rikokseen osallistumisasteen mukaan. • Rikoksentekijät, rikoskumppanit ja rikokseen yllyttäjät: kyseisestä rikoksesta laissa säädetty rangaistus. • Avunantajat: rikoksentekijää lievempi rangaistus. → Avunantajat <u>rikoksessa</u>: rikoksentekijälle määrättävästä rangaistuksesta seuraavaksi lievempi rangaistus rikoslain 80 ja 81 artiklassa olevan asteikon mukaisesti. → Avunantajat <u>rikkomuksessa</u>: rangaistus ei saa ylittää 2/3:a rikoksentekijälle määrättävästä rangaistuksesta.
Tanska	• Tanskan rikoslain 23 osan mukaan rikoksesta määrättävää rangaistusta sovelletaan kaikkiin henkilöihin, jotka ovat osallistuneet rikoksen tekemiseen yllyttämällä, neuvomalla tai toimimalla. • Rangaistusta voidaan lieventää sellaisen henkilön osalta, jonka aikomuksena on ollut antaa vähäistä apua, jos rikosta ei ole tehty loppuun tai aiottu avustaminen on epäonnistunut. • Mikäli toisin ei ole säädetty, niiden rikosten osalta, joista säädetty rangaistus on pelkästään vankeus, osallistumisesta määrättävää rangaistusta voidaan lieventää, jos avunantajan aikomuksena oli vain antaa vähäistä apua tai kun avunanto on tuottamuksellista.
Espanja	Kyllä • Rikoksentekijä, rikoskumppani ja rikokseen yllyttäjä: sama asteikko. • Avunantaja: rangaistus on rikoksentekijälle säädetystä rangaistuksesta seuraavaksi lievempi rangaistus.
Suomi	Kyllä • Rikokseen yllyttäjää rangaistaan samalla tavalla kuin rikoksentekijää tai rikoskumppania. • Avunantajalle määrättävä seuraamus perustuu lievennettyyn asteikkoon vastaavalla tavalla kuin rikoksen yrityksessä.
Ranska	Ei • Lain 121 artiklan 6 kohdassa määrätään, että rikoskumppania rangaistaan rikoksentekijänä. Rikoskumppaniin sovelletaan samoja rangaistuksia kuin rikoksentekijään. • Rikokseen yllyttäminen on toisinaan itsessään rangaistava teko ja siihen syyllistynyttä henkilöä rangaistaan rikoksentekijänä eikä rikoskumppanuutta koskevien sääntöjen mukaisesti.

Kreikka	Kyllä • Rikoksenteikijä, rikoskumppani, rikokseen yllyttäjä ja suora avunantaja (joka auttaa tekijää aineellisesti ja suoraan rangaistavan teon tekemisessä): sama rangaistus. • Avunantaja (joka avustaa rangaistavan teon tekemisessä ennen tekoa tai sen aikana): lievempi rangaistus kuin päätekijälle.
Irlanti	Ei • Henkilöä, joka avustaa, yllyttää, neuvoa tai myötävaikuttaa rikoksen tekemisessä, kohdellaan samalla tavalla kuin rikoksenteikijää. • Tuomari voi rangaistusta määrätessään ottaa osallistumisen huomioon.
Italia	• Yleisesti ottaen kaikille henkilöille, jotka osallistuvat rikoksen tekemiseen, tulisi määrätä kyseisestä rikoksesta säädetty rangaistus ottamatta huomioon henkilön osallisuuden laatua (eli ottamatta huomioon, onko hän rikoksenteikijä, rikoskumppani, avunantaja vai rikokseen yllyttäjä ym., rikoslain 110 art.). • Rikoslain 112 ja 114 artiklassa säädetään kuitenkin erityisolosuhteista, joissa rangaistusta joko tiukennetaan tai lievennetään.
Luxemburg	Kyllä • Rikoksenteikijät, rikoskumppanit, rikokseen yllyttäjät: sama asteikko. • Avunantajat <u>rikoksessa</u>: rikoksenteikijälle määrättävästä rangaistuksesta seuraavaksi lievempi rangaistus. • Avunantajat <u>rikkeessä</u>: määrättävä rangaistus voi olla enintään 2/3 siitä, mikä henkilölle määrättäisiin rikoksenteikijänä.
Alankomaat	Kyllä • Rikoksenteikijät, rikoskumppanit ja rikokseen yllyttäjät: sama asteikko. • Avunantajat: enimmäisrangaistusta lievennetään kolmanneksella.
Portugali	Kyllä • Laissa ei tehdä in abstracto sovellettavan rangaistuksen osalta eroa moraalisen rikoksenteikijän (rikokseen yllyttäjän) ja aineellisen rikoksenteikijän välillä. • Avunantajat: tuomioistuin määrää rangaistuksen ottaen huomioon kunkin syyllisyyden.
Ruotsi	• Teosta säädettyä rangaistusta ei sovelleta ainoastaan rikoksenteikijään, vaan myös henkilöön, joka avusti sen tekemistä neuvoilla tai toimilla. • Jos henkilö, jota ei pidetä rikoksenteikijänä, yllytti toista henkilöä tekemään rikoksen, hänet tuomitaan yllytyksestä tai avunannosta rikokseen. • Kutakin avunantajaa rankaistetaan oman tahallisuuden tai tuottamuksellisuuden mukaan.
Yhdistynyt kuningaskunta	Eri roolien välillä tehdään ero. Tuomarin on huomioitava rikoksenteikijän syyllisyyden aste rikokseen nähden.

I.6. Annetaanko lainsäädännössänne huomioon rikosoikeuden tuomarille mahdollisuus lieventää tietystä rikoksesta laissa säädettyä rangaistusta (esim. lieventävien asianhaarojen nojalla)?	
Saksa	1. <u>Rikoslain 49 §:n nojalla</u> Rikoksen yritys, avunanto rikokseen. 2. <u>Rikoslain 46 §:n 2 mom:n nojalla</u> Tuomari ottaa huomioon kaikki asianhaarat (niin tekijän kannalta kielteiset kuin myönteisetkin).
Itävalta	1. <u>Lieventävät asianhaarat</u> Rikoslain 32 ja 34 § Rikoslain 41 §
Belgia	1. <u>Lieventävät asianhaarat</u> Tuomarilla on täysi toimivalta päättää näiden asianhaarojen huomioimisesta tai huomioimatta jättämisestä, paitsi jos tutkintatuomioistuin on hyväksynyt niiden huomioimisen. Tuomari voi määrätä vähimmäisrangaistuksia lievempiä rangaistuksia (rikoslain 80 ja 81 art.). 2. <u>Anteeksiantoperusteet</u> Tuomarin on otettava nämä asianhaarat huomioon. Rangaistusta on lain mukaan lievennettävä.
Tanska	1. <u>Lieventävät asianhaarat</u> Esimerkiksi Tanskan rikoslain 287(1) osa: vähämerkityksiset teot. 2. <u>Lievennetyt tuomiot</u> Tanskan rikoslain 84(1) osa: – oikeutettu hätävarjelu tai pakkotila – rikoksenteikijä on alle 18-vuotias – oikeuserehdys (anteeksiannettava oikeuserehdys) – rikoksenteikijän yritys estää tai korjata vahinko tai rangaistava teko.
Espanja	1. <u>Lieventävät asianhaarat</u> – Lieventävä asianhaara (rikoslain 66 artiklan 2 kohta): tuomarin on käytettävä rangaistusasteikon lievempää puoliskoa. Esimerkki: 10–15 vuoden rangaistusasteikon osalta näiden kahden luvun puolikkaiden summa on 12,5. Näin ollen lievempi puolisko on 10–12,5 vuotta ja ankarampi puolisko 12,5–15 vuotta. – Vähintään kaksi lieventävää asianhaaraa (rikoslain 66 artiklan 4 kohta): laissa säädettyä rangaistusta yksi tai kaksi astetta lievempi rangaistus.
Suomi	1. <u>Lievennetty asteikko</u> – Rikoksenteikijä on alle 18-, mutta yli 15-vuotias. – Rikoksenteikijän heikentyneet henkiset kyvyt. 2. <u>Tuomitsematta jättäminen</u> – Rikos on vähämerkityksinen. – Rikosta on tekoon tai tekijään liittyvistä erityisistä syistä pidettävä anteeksiannettavana. – Rangaistusta on pidettävä kohtuuttomana tai tarkoituksettomana ottaen huomioon tekijän ja uhrin välinen sovittelu. – Rikoksenteikijä on alle 18-vuotias ja teon katsotaan johtuneen ymmärtämättömyydestä tai harkitseamattomuudesta.

Ranska	<u>1. Rangaistusten yksilöllistäminen (rikoslain 132 artiklan 24 kohta)</u> Tuomari määrää rangaistuksen ottaen huomioon rangaistavaan tekoon ja sen tekijään liittyvät seikat. <u>2. Syyllisyyden vahvistaminen ja tuomitsematta jättäminen</u> <u>3. Ilmiantajan tuomion lieventäminen</u> Huumausaineiden salakuljetus, terrorismi ja rahanväärennys.
Kreikka	<u>1. Lieventävät asianhaarat (tuomioistuinkäsittelyssä)</u> Näistä säädetään kylläkin laissa, mutta tuomari päättää, otetaanko ne huomioon ja määrittelee samalla niiden vaikutuksen. Lieventävien asianhaarojen olemassaolo ja vaikutus riippuvat täysin tuomarin harkinnasta laissa vahvistetuissa rajoissa (rikoslain 84 art.). <u>2. Erillinen määräys laissa</u> Rikkomusten ja rikkeiden tuomioistuinkäsittelyssä.
Irlanti	<u>1. Kaikkien tapaukseen liittyvien asianhaarojen huomioiminen</u> Kuultuaan kaikki tapaukseen ja rikoksentehtäjiin liittyvät asianhaarat tuomarit voivat määrätä kohtuulliseksi katsomansa rangaistuksen laissa määrättyyn enimmäisrangaistukseen saakka.
Italia	<u>1. Lieventävät asianhaarat</u> Jos tuomari ottaa huomioon lieventävät asianhaarat, hän voi lieventää yksittäisessä lain säännöksessä säädettyä rangaistusta alle alarajan. Jos laissa ei säädetä merkittävämmästä lieventämisestä, rangaistusta lievennetään enintään kolmasosalla lieventävien asianhaarojen nojalla (rikoslain 65 art.). Jos on kyse useista lieventävistä asianhaaroista, määrättävä rangaistus ei voi olla neljäsosaa lievempi ja lieventäminen ei missään tapauksessa voi alittaa erikseen ilmoitettuja määrättyjä rajoja (67 art.). Lieventävien asianhaarojen kirjo on suuri, laissa säädetään myös "yleisistä" lieventävistä asianhaaroista, joita tuomari voi soveltaa katsoessaan, että tuomiota voidaan lieventää niiden perusteella (62 a art.).
Luxemburg	<u>1. Lieventävät asianhaarat</u> Teko, josta on säädetty <i>peine criminelle</i>: tuomarin on lievennettävä tuomioita rikoslain 73–67 artiklassa olevien sääntöjen mukaisesti. Teko, josta määrätään <i>peine correctionnelle</i>: vankeustuomion määrääminen ei ole mahdollista. <u>2. Vapauttavat tai lieventävät syyt</u> Rikoksentehtäjän mielenvikaisuus. Laissa säädetty rikkomuksesta. Tekijän toimintaan on vaikuttanut painostus, jota hän ei ole voinut vastustaa.
Alankomaat	<u>1. Lieventävät asianhaarat</u> <u>2. Tuomarin laaja harkintavalta</u> Tuomari määrää kohtuulliseksi katsomansa rangaistuksen yleisen vähimmäisrangaistuksen ja yksittäisen enimmäisrangaistuksen puitteissa. Tuomari ottaa huomioon myös syyttäjän syytevaatimuksen. Tuomari voi päättää tuomitsematta jättämisestä, jos hän katsoo sen kohtuulliseksi ottaen huomioon teon vähämerkityksisyyden, rikoksentehtäjän persoonallisuuden tai olosuhteet, joissa teko tehtiin, tai tekoa seuranneet olosuhteet.

Portugali	<u>1. Lieventävät asianhaarat</u> – Rikoksenteikijän toimintaan on vaikuttanut huomattava uhkaus tai sellaisen henkilön painostus, josta hän on riippuvainen. – Rikoksenteikijän toimintaan on vaikuttanut voimakas houkutus tai uhri on provosoinut tekijän rikokseen. – Rikoksenteikijä katu vilpittömästi. – Rikoksen tekemisestä on kulunut pitkä aika ja rikoksenteikijä on käyttäytynyt moitteettomasti.
Ruotsi	<u>1. Lieventävät asianhaarat</u> (joitakin esimerkkejä) Normaalisti lieventäviä asianhaaroja sovelletaan määrätyn rangaistusasteikon puitteissa. Joidenkin lieventävien asianhaarojen soveltamisessa voidaan kuitenkin mennä pidemmälle: – Rikoksenteikijän alentunut kyky hallita tekojaan. – Puutteellinen harkintakyky. – Rikokseen johti voimakas inhimillinen myötätunto. – Perusteet rikosvastuusta vapauttamiseksi. <u>2. Tuomarin harkintavalta</u> – Syytetty yritti estää tai rajoittaa rikoksen haitallisia vaikutuksia. – Syytetty ilmoittautui itse poliisille. – Rikoksen tekemisestä on kulunut epätavallisen pitkä aika. – Muut asianhaarat, jotka edellyttävät lievempää rangaistusta. – Rikoksenteikijä on alle 21- tai alle 18-vuotias.
Yhdistynyt kuningaskunta	<u>1. Lieventävät asianhaarat</u> – Rikoksenteikijän toimintaan on vaikuttanut provosointi tai painostus. – Rikoksenteikijän ikä. – Ei merkintää rikosrekisterissä. – Syytetty on tehnyt merkittävää yhteistyötä poliisin kanssa.

I.7. Annetaanko lainsäädännössänne rikosoikeuden tuomarille mahdollisuus langettaa tietystä rikoksesta laissa säädettyä enimmäisrangaistusta kovempi rangaistus raskauttavien asianhaarojen perusteella? Ilmoittakaa lainsäädäntöönne sisältyvät raskauttavien asianhaarojen luokat, jos sellaisia on.	
Saksa	Kyllä, on mahdollista langettaa laissa säädettyä enimmäisrangaistusta ankarampia rangaistuksia rikostyypistä riippuen, esim. henkilöitä vastaan kohdistuvista rikoksista langetetaan ankarampia rangaistuksia kuin omaisuusrikoksista.
Itävalta	StGB:n 32 §: Allgemeine Grundsätze der Strafbemessung (Tuomion langettamisen yleiset perusteet) StGB:n 33 § 1a, 7: Raskauttavat asianhaarat, mutta ei enimmäisrangaistusta ankarampaa rangaistusta StGB:n 313 §: Mahdollisuus langettaa enimmäisrangaistusta ankarampi rangaistus
Belgia	Kyllä.
Tanska	Tanskan rikoslainsäädännössä ei ole yleisiä sääntöjä siitä, mitkä ovat raskauttavia asianhaaroja. Joidenkin rikosten osalta langetetaan kuitenkin jokin toinen enimmäisrangaistus, mikäli rikos on tehty raskauttavien asianhaarojen vallitessa. Useimmissa pykälissä raskauttavat asianhaarat on lueteltu, ja niiden mukaan määräytyy mahdollisuus koventaa rangaistusta.
Espanja	Laissa säädettyjä enimmäisrangaistuksia ankarampia rangaistuksia ei voida langettaa. Tapauksessa, jossa todetaan yksi tai useita raskauttavia asianhaaroja, tuomarin on langetettava yli puolet enimmäisrangaistuksesta.
Suomi	Tuomioistuimien ei voi koskaan langettaa säädettyä enimmäisrangaistusta ankarampaa rangaistusta. Tuomioita langettaessaan tuomioistuin voi kuitenkin ottaa raskauttavat asianhaarat huomioon rangaistusasteikon rajojen puitteissa.
Ranska	Tuomari voi langettaa rangaistukseksi vain vakavan rikoksen enimmäisrangaistuksen. Hän voi langettaa yleisesti sovellettavaa enimmäisrangaistusta ankaramman rangaistuksen silloin, kun sellaisen laissa mainitun raskauttavan asianhaaran voidaan todeta vallinneen, joka oikeuttaa korvaamaan normaalin enimmäisrangaistuksen jollakin toisella, kovemmalla, laissa määritellyllä enimmäisrangaistuksella. Käytössä olevassa järjestelmässä rangaistusta kovennetaan asteittain samanaikaisesti esiintyvien raskauttavien asianhaarojen määrän mukaan.
Kreikka	Kyllä. Tuomari voi langettaa laissa säädettyä enimmäisrangaistusta ankaramman rangaistuksen raskauttavien asianhaarojen takia. Ne ovat rikoslain mukaan joko yleisiä tai erityisiä. Yleiset raskauttavat asianhaarat koskevat kaikkia rikoksia. Erityiset raskauttavat asianhaarat määritellään rikoskohtaisesti. Sama seikka voi esimerkiksi olla yhden rikoksen tunnusmerkki ja toisen rikoksen raskauttava asianhaara.
Irlanti	Ei.

Italia	Kyllä. Raskauttavia asianhaaroja määritellessään tuomari voi koventaa laissa säädettyä enimmäisrangaistusta. Jos laissa ei ole säädetty vielä ankaramman rangaistuksen langettamisen mahdollisuutta, rangaistusta kovennetaan korkeintaan 1/3:lla silloin, kun voidaan todeta yksi raskauttava asianhaara (rikoslain 64 art.). Jos voidaan todeta useita raskauttavia asianhaaroja, rangaistus voi olla korkeintaan kolme kertaa kyseisestä rikoksesta säädetty enimmäisrangaistus, joka tapauksessa erikseen määritellyissä rajoissa (66 art.). Raskauttavat asianhaarat on kaikki erikseen määritelty laissa.
Luxemburg	Raskauttavat asianhaarat liittyvät päärikokseen muodostaen vakavan rikoksen, josta rangaistaan rikoslaissa erityisesti säädetyllä tavalla.
Alankomaat	Tuomarilla on tämä mahdollisuus, jos hänelle on se laissa erityisesti annettu. Tiettyjen rikosten osalta rangaistuksen koventaminen ei ole mahdollista, ellei määrättyjä raskauttavia asianhaaroja voida todeta.
Portugali	Kyllä. Rikoksesta langetettavaa enimmäisrangaistusta voidaan koventaa.
Ruotsi	Ei, tuomarin ei ole mahdollista langettaa laissa säädettyä enimmäisrangaistusta ankarampaa rangaistusta.
Yhdistynyt kuningaskunta	Tuomarin täytyy ottaa huomioon raskauttavat asianhaarat (epärehellisyys, ennalta harkinta, ammattilaisuus, ilkeä ja vahingon tuottaminen, osallisuus ryhmässä tehtyyn rikokseen, rikoksen tekeminen takuuajana ja rotuun perustuvan rikoksen tekeminen). Tuomari ei voi langettaa tietystä rikoksesta säädettyä enimmäisrangaistusta ankarampaa rangaistusta. Poikkeus voidaan tehdä rotuun perustuvien rikosten osalta.

I.8. Annetaanko lainsäädännössänne rikosoikeuden tuomarille mahdollisuus langettaa tietystä rikoksesta laissa säädettyä enimmäisrangaistusta kovempi rangaistus rikoksen uusimisen perusteella? Ilmoittakaa tarkemmin.	
Saksa	Ei , lain mukaan ei ole mahdollista langettaa kovennettua vähimmäisrangaistusta, mutta tuomarilla on paljon joustonvaraa päättäessään rangaistuksesta.
Itävalta	Kyllä , StGB:n 39 §:n mukaan enimmäisrangaistusta voidaan koventaa puolella.
Belgia	Kyllä , rikoksen uusiminen johtaa kovempaan rangaistukseen (rikoslain 54, 55, 56, 57, 562.2 ja 564 artikla)
Tanska	Ei , rikoksen uusiminen on raskauttava asianhaara, mutta siitä rangaistaan vain säädetyn rangaistusasteikon puitteissa.
Espanja	Ei , rikoksen uusiminen on raskauttava asianhaara (rikoslain 22.8 art.) Siksi tuomarin on langetettava rangaistus rangaistusasteikon yläpuoliskoa käyttäen.
Suomi	Ei , rikoksen uusiminen on raskauttava asianhaara, mutta siitä rangaistaan vain säädetyn rangaistusasteikon puitteissa.
Ranska	Kyllä , Ranskan laissa on rangaistusten koventamisjärjestelmä rikoksenuusimistapauksia varten (rikoslain 132.8–132.16 artikla). Rangaistus vaihtelee rikosluokan mukaan: • Rikoksen jälkeen tehty rikos tai rikkomus: toisesta rikoksesta langetettava enimmäisrangaistus kaksinkertaistuu. • Toisesta rikoksesta rangaistaan yleensä 20 tai 30 vuoden vapausrangaistuksella: elinkautinen vankeustuomio. • Samanlaiseen tai aikaisempaan rikokseen verrattavissa olevaan rikokseen syyllistyminen: enimmäisrangaistus kaksinkertaistuu. • Rike: rangaistus kaksinkertaistuu vakavimmissa tapauksissa.
Kreikka	Rikoksen uusiminen on yleinen raskauttava asianhaara. Rikoksen uusimisesta on kyse silloin, kun henkilö saatuaan lopullisen tuomion ensimmäisestä rikoksesta tekee laissa tarkemmin määritellyissä olosuhteissa uuden rikoksen (rikoslain 88 art.).
Irlanti	Ei , laissa on otettava tämä mahdollisuus huomioon.
Italia	Kyllä . Laki antaa tuomarille mahdollisuuden koventaa rangaistusta mikäli rikollinen syyllistyy uuteen rikokseen sen jälkeen, kun hänet on tuomittu yhdestä rikoksesta. Tähän tarkoitukseen on olemassa useita vaihtoehtoja tehdyn rikoksen laadusta ja rikosten välillä kuluneesta ajasta riippuen. Missään tapauksessa rangaistusta ei kuitenkaan voida koventaa kuin 2/3 (rikoslain 99 art.).

Luxemburg	Kyllä. Kun kyse on rikoksen uusimisesta, tuomari voi langettaa ensi kertaa tehdystä rikoksesta langetettavaa enimmäisrangaistusta ankaramman rangaistuksen rikoslain 54 artiklassa olevan rangaistusasteikon mukaisesti. Jos henkilö, joka on tuomittu vähintään vuoden pituiseen vankeusrangaistukseen tekee uuden rikoksen ennen kuin viisi vuotta on kulunut rangaistuksen suorittamisesta, toisesta rikoksesta voidaan langettaa kaksinkertainen enimmäisrangaistus.
Alankomaat	Ei. Tiettyjen rangaistavien tekojen osalta pidetään kuitenkin raskauttavana asianhaarana, että rikoksentekijä on ottanut kyseisen rangaistavan teon tavakseen tai siitä on tullut hänelle ammatti.
Portugali	Ei. Rikoksen uusimisesta on seurauksena, että rikoksesta säädettyä vähimmäisrangaistusta voidaan koventaa 1/3; enimmäisrangaistus säilyy samana.
Ruotsi	Kyllä. Henkilö, joka on tuomittu vähintään 2 vuoden vankeusrangaistukseen ja joka tekee rikoksen, jonka rangaistuksena on yli 6 vuoden vankeus, voidaan tuomita vankeuteen ajaksi, joka ylittää 4 vuodella kyseisestä tai, jos kyse on useista rikoksista, kyseisistä rikoksista säädetyn enimmäisrangaistuksen.
Yhdistynyt kuningaskunta	Tuomioistuimien voi ottaa huomioon rikoksentekijän mitkä tahansa aikaisemmat tuomiot punnitessaan rangaistavan teon vakavuutta. Langetettava tuomio ei voi olla säädettyä enimmäisrangaistusta ankarampi.

I.9. Onko lainsäädäntönne mukaan mahdollista, että rikosoikeuden tuomarin langettama rangaistus kärsitään vain osittain (esim. ehdonalainen vapaus)? Ilmoittakaa tarkemmin erilaiset mahdollisuudet.	
Saksa	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> Riippuu etenkin hyvästä käytöksestä ("Gute Führung") – Kun 2/3 tuomiosta on kärsitty, vähintään 2 kk – Kun 1/2 tuomiosta on kärsitty, vähintään 6 kk jos on kyse ensimmäisestä vapausrangaistuksesta, joka ei lisäksi saa olla 2 vuotta pidempi – 15 vuoden jälkeen kun on kyse elinkautisesta vankeusrangaistuksesta
Itävalta	<u>1. Ehdonalainen vapaus (StGB:n 46 §)</u> – Kun 1/2 tuomiosta on kärsitty, vähintään 3 kk, kun arvioidaan, ettei koko rangaistusta ole tarpeen suorittaa – Kun 2/3 tuomiosta on kärsitty, vähintään 3 kk: erityisehdoin – 15 vuoden jälkeen kun on kyse elinkautisesta vankeusrangaistuksesta <u>2. StGB:n 43a §: Mahdollisuus tuomita osa annetusta rangaistuksesta ehdollisena.</u>
Belgia	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> – Mahdollista kun 1/3 langetetusta tuomiosta on kärsitty, vähintään 3 kk:n ajan – Rikoksen uusimistapauksessa mahdollista kun 2/3 tuomiosta on kärsitty – Kun kyse on elinkautisesta vankeusrangaistuksesta: 10 vuoden jälkeen <u>2. Väliaikainen vapaus</u> Mahdollista, jos vankeustuomio on alle 3 vuotta <u>3. Sähköinen valvonta</u>
Tanska	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> Yleensä kun 2/3 tuomiosta on kärsitty Vähintään 1/2 <u>2. Tuomion lykkääminen</u> Jos tuomioistuimen mielestä on tarpeetonta suorittaa rangaistusta, tuomion langettamista voidaan lykätä ja tuomio voidaan koeajan jälkeen peruuttaa.
Espanja	<u>1. Ehdonalainen vapaus (rikoslain 90–93 art.)</u> Mahdollista kun ¾ tuomiosta on kärsitty Tietyissä tapauksissa (ammatillisen tai kulttuuriin liittyvän toiminnan jälkeen): kun 2/3 tuomiosta on kärsitty <u>2. Vapausrangaistusten korvaaminen sakolla (rikoslain 88 ja 89 art.)</u> Mahdollista alle 1 vuoden pituisten tuomioiden kohdalla <u>3. Vapausrangaistusten täytäntöönpanon lykkääminen (rikoslain 80–87 art.)</u> Mahdollista alle 2 vuoden pituisten tuomioiden osalta (rikoslain 81 art.)

Suomi	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> – Jos vankeusrangaistus on määrätyn mittainen: kun 2/3 tuomiosta on kärsitty – Jos henkilö ei ole ollut vankeudessa kolmena rikosta edeltäneenä vuotena: 1/2:n vuoden jälkeen – Jos henkilö on tuomittu nuorisovankilaan alle 21 vuoden iässä tehdystä rikoksesta: kun 1/3 tuomiosta on kärsitty – Jos tuomittu elinkautiseen: 13 tai 14 vuoden jälkeen, Tasavallan presidentin päätöksellä <u>2. Rangaistuksen lykkääminen</u> – Alle kahden vuoden pituista vankeustuomiota voidaan lykätä. Tuomitun ei tarvitse kärsiä rangaistustaan. – Alle 18-vuotiaan tekemästä rikoksesta langetettua tuomiota lykätään aina, ellei ole vakuuttavia syitä sen täytäntöönpanoon.
Ranska	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> Mahdollinen tietyn ajan jälkeen, joka riippuu rangaistuksen vakavuudesta <u>2. Tuomioiden lieventäminen</u> – Alle vuoden pituisten tuomioiden osalta viikko kuukaudessa – Yli vuoden pituisten tuomioiden osalta 3 kk vuodessa <u>3. Sijoitus ulkopuolelle</u> Ei tuomion lievennystä, mutta tuomittu on sijoitettu työhön rangaistuslaitoksen ulkopuolelle <u>4. Puolittainen vapaus</u> Tuomitun sallitaan harjoittaa ammatillista toimintaa, seurata opetusta tai saada lääkärinhoitoa. Tuomittu palaa päivittäin rangaistuslaitokseen ammatilliseen toimintaan, opiskeluun tai lääkärinhoitoon tarvittavan ajan jälkeen.
Kreikka	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> Tuomitun täytyy olla suorittanut koeaika, toisin sanoen osa rangaistustaan: – Jos kyse on vankeusrangaistuksesta, suoritettuna täytyy olla 2/5 – Jos kyse on muusta kuin elinkautisesta vankeudesta, 3/5 – Jos kyseessä on elinkautinen vankeustuomio, aikaisintaan kun tuomittu on kärsinyt vähintään 20 vuoden koeajan (rikoslain 105 art.)
Irlanti	<u>1. Tuomion peruuttaminen</u> On mahdollista peruuttaa 1/4 tuomiosta hyvän käytöksen perusteella <u>2. Väliaikainen vapaus</u> Mahdollinen tietyissä olosuhteissa: kuntoutus, tuomion loppu lähellä, myötätuntosyyt
Italia	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> Mahdollinen, jos seuraavat kolmea ehtoa täyttyvät: – vähintään 30 kk on suoritettu – joka tapauksessa puolet langetetusta tuomiosta on kärsitty – jäljellä ei ole 5 vuotta enempää; tässä kohdin ehdot ovat rikoksenuusijoille tiukemmat Laissa on rajoituksia esim. alaikäisiin kohdistuneeseen seksuaaliseen väkivaltaan syyllistyneiden osalta.

Luxemburg	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> – Vapausrangaistuksen osalta: kun 1/2 tuomiosta on kärsitty – Rikoksenuusijoiden osalta: 2/3 – Elinkautiseen tuomittujen osalta: 15 vuoden jälkeen <u>2. Rangaistuksen lykkääminen</u> <u>3. Ennenaikainen vapaus</u> <u>4. Rikollisten asettaminen koeajalle</u> – Lykkäämällä tuomiosta luopumista (mahdollista vain erityisolosuhteissa) – Lykkäämällä tuomion täytäntöönpanoa (mahdollista vain erityisolosuhteissa)
Alankomaat	<u>1. Ennenaikainen vapaus (vervroegde invrijheidstelling)</u> – Jos ehdotonta tuomiota on jäljellä korkeintaan 1 vuosi, mahdollista kun vähintään 6 kk on suoritettu ja jäljellä olevasta osasta 1/3 on suoritettu. – Jos ehdotonta tuomiota on jäljellä yli vuosi, ennenaikainen vapaus voidaan myöntää kun 2/3 tuomiosta on kärsitty. <u>2. Ehdonalainen tuomio</u> Kun kyse on enintään vuoden vankeustuomiosta, tuomari voi päättää, että rangaistusta tai osaa siitä ei tarvitse kärsiä. Kun kyse on yli vuoden mutta enintään 3 vuoden vankeustuomiosta, tuomari voi päättää, että enintään yhtä kolmasosaa siitä ei panna täytäntöön.
Portugali	<u>1. Ehdonalainen vapaus (61–64 art.)</u> <u>a) Valinnainen</u> – Kun 1/2 tuomiosta on kärsitty, riippuen täytetyistä ehdoista – Kun 2/3 tuomiosta on kärsitty, riippuen täytetyistä ehdoista – Jos on kyse yli 5 vuoden tuomiosta: kun 2/3 tuomiosta on kärsitty <u>b) Pakollinen</u> – Jos on kyse yli 6 vuoden vankeustuomiosta: kun 5/6 on kärsitty <u>2. Vankeustuomioiden täytäntöönpanon lykkäys (50–57 art.)</u>
Ruotsi	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> Kun 2/3 tuomiosta ja vähintään 1 kk on suoritettu <u>2. Hallitus voi kumota tuomion tai alentaa sitä</u>
Yhdistynyt kuningaskunta	<u>1. Ehdonalainen vapaus</u> – Jos tuomio on vähintään 12 kk ja enintään 4 vuotta: kun 1/2 on suoritettu, pakollisessa valvonnassa siihen asti, kun ¾ on kulunut – Jos kyse on yli 4 vuoden tuomiosta: kun ½ on suoritettu, valvonnassa siihen asti, kun 2/3 on kulunut – Elinkautinen tuomio: tapauksesta riippuva vähimmäisaika

II RANGAISTUSJÄRJESTELMÄN SOVELTAMINEN TIETTYYN RIKOKSEEN

II. 1. Puitepäättöksen 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen rikosten yleisrikosluokka	
Saksa	Rikos
Itävalta	Rikos
Belgia	Rikokset: – siveellisyysrikos (rikoslain 373 art.) – raiskaus (rikoslain 375 art.)
Tanska	Seksuaalirikos
Espanja	Vakavat rikokset Lievemät rikokset
Suomi	Tavallinen rikos, törkeä muoto, lievä muoto
Ranska	Rikokset (<i>crimes</i>): Raiskaus tai seksuaalinen väkivalta Rikkomukset (<i>délits</i>): Paritus Alaikäisten henkilöiden saattaminen vaaraan (alaikäisten turmeleminen, pornografisen materiaalin levittäminen alaikäisten saataville, ilman pakottamista tapahtuva alaikäisen seksuaalinen hyväksikäyttö)
Kreikka	Rikos , jos teon kohteena kolmeatoista vuotta nuorempi henkilö Rikkomus , jos teon kohteena oleva alaikäinen henkilö on kolmeatoista vuotta vanhempi
Irlanti	Rikokset (Indictable Offences)
Italia	Rikkomukset

Luxemburg	Rikkomukset (<i>délits</i>) – ilman väkivaltaa ja uhkailua tehty siveellisyysrikos (372 art.), jonka kohteena on kuuttatoista vuotta nuorempi alaikäinen henkilö – siveellisyysrikos, joka on tehty väkivalloin tai uhkaamalla tai jonka kohteena on henkilö, joka ei voi antaa vapaaehtoista suostumusta Rikokset (<i>crimes</i>) – ilman väkivaltaa ja uhkailua tehty siveellisyysrikos, jonka kohteena on yhtätoista vuotta nuorempi alaikäinen henkilö – siveellisyysrikos, jonka kohteena on neljäätoista vuotta nuorempi alaikäinen henkilö – raiskaus (rikoslain 375 art.)
Alankomaat	Vakavat rangaistavat teot
Portugali	Rikokset (seksuaalista vapautta ja itsemääräämisoikeutta loukkaavat rikokset)
Ruotsi	Seksuaalirikos
Yhdistynyt kuningaskunta	Indictable offences

II.2. Laissa säädetty <u>enimmäis- ja vähimmäisrangaistus</u>	
Saksa	<u>177 §: seksuaalinen pakottaminen: vähimmäisrangaistus 1 vuosi, enimmäisrangaistus 15 vuotta vankeutta</u> <u>176 §: lasten seksuaalinen hyväksikäyttö (neljäätoista vuotta nuoremmat lapset): 6 kuukautta – 10 vuotta</u> <u>174 §: korkeintaan 5 vuotta</u> <u>182 §: n 1 mom. (tehty uhkaamalla tai antamalla palkkio): korkeintaan 5 vuotta</u>
Itävalta	<u>Rikoslain 202 §: n 1 mom.: henkilön pakottaminen väkivalloin tai väkivallalla uhkaamalla seksuaalisen teon suorittamiseen tai sen kohteeksi:</u> – vankeutta 6 kuukautta – 3 vuotta (vakava ruumiinvamma, erityisen nöyryyttävä tekotapa) – vankeutta 6 kuukautta – 5 vuotta (teko aiheuttaa uhrin kuoleman) – vankeutta 1–10 vuotta <u>Rikoslain 206 §: Sukupuoliyhteyden tai sitä vastaavan seksuaalisen teon suorittaminen, kohteena alaikäinen henkilö (neljäätoista vuotta nuorempi), alaikäisen henkilön vietteleminen tekoon:</u> – 1–10 vuoden vankeusrangaistus (ruumiinvamma, raskaus) – 5–15 vuoden vankeusrangaistus (teko aiheuttaa uhrin kuoleman) – 10–20 vuoden vankeusrangaistus <u>Rikoslain 214 §: Henkilön taivuttaminen siveettömään tekoon toisen henkilön kanssa tarkoituksena taloudellisen edun saaminen itselle tai jollekulle toiselle henkilölle:</u> – Korkeintaan 6 kuukauden vankeusrangaistus tai 360 päiväsakon suuruinen sakkorangaistus. <u>Rikoslain 215 §: Henkilön taivuttaminen prostituutioon:</u> – Korkeintaan kahden vuoden vankeusrangaistus.
Belgia	<u>1. siveellisyysrikos: 6 kuukautta – 5 vuotta</u> <u>2. raiskaus: 5–15 vuotta</u>
Tanska	<u>2 artiklan b kohdan I alakohdan osalta:</u> Rikoslain 216 osasto: Pakottaminen väkivalloin tai väkivallalla uhkaamalla sukupuoliyhteyden (RAISKAUS) tai muuhun seksuaaliseen tekoon: korkeintaan 6 vuoden vankeusrangaistus Rikoslain 222 osasto: Sukupuoliyhteyden harjoittaminen viittätoista vuotta nuoremman lapsen kanssa: korkeintaan 6 vuoden vankeusrangaistus Jos lapsi on kahtatoista vuotta nuorempi tai henkilö on pakotettu sukupuoliyhteyden pakottamalla tai uhkaamalla: korkeintaan 10 vuoden vankeusrangaistus <u>2 artiklan b kohdan ii ja iii alakohdan osalta:</u> Jos lapsi on viittätoista vuotta nuorempi: korkeintaan 6 vuoden vankeusrangaistus Jos teko tehty pakottamalla ja uhkaamalla: korkeintaan 10 vuoden vankeusrangaistus Henkilö, joka on sukupuoliyhteydessä kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön kanssa, joka ansaitsee elantonsa prostituutiosta: sakkorangaistus, pidätys tai korkeintaan 2 vuoden vankeusrangaistus

Espanja	2 artiklan b kohdan I alakohdan osalta: Seksuaalinen väkivalta: 1–4 vuoden vankeusrangaistus Sukupuolilyhteyden käsittävä seksuaalinen väkivalta: 6–10 vuoden vankeusrangaistus 2 artiklan b alakohdan ii alakohdan osalta: Seksuaalinen hyväksikäyttö: 1–3 vuotta Sukupuolilyhteyden käsittävä seksuaalinen hyväksikäyttö: 2–6 vuotta 2 artiklan b kohdan iii alakohdan osalta: Määräysvalta-aseman hyväksikäyttö kuuluu muiden rikosten tunnusmerkistöön.
Suomi	<u>Raiskaus:</u> 1–6 vuoden vankeusrangaistus Törkeä raiskaus: 2–10 vuoden vankeusrangaistus <u>Pakottaminen sukupuoliyhteyteen:</u> korkeintaan 3 vuoden vankeusrangaistus <u>Pakottaminen seksuaaliseen tekoon:</u> korkeintaan 3 vuoden vankeusrangaistus <u>Seksuaalinen hyväksikäyttö:</u> Sakkorangaistus tai korkeintaan 4 vuoden vankeusrangaistus Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö: korkeintaan 4 vuoden vankeusrangaistus Törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö: 1–10 vuoden vankeusrangaistus
Ranska	1. Raiskaus (rikoslain 222-23 art.): 15 vuoden vankeusrangaistus Jos teon kohteena viittatoista vuotta nuorempi alaikäinen henkilö: 20 vuoden vankeusrangaistus 2. Seksuaalinen väkivalta: 5 vuoden vankeusrangaistus Jos teon kohteena alaikäinen henkilö ja tekijällä on määräysvaltaa: 10 vuoden vankeusrangaistus ja 1 000 000 FF:n sakkorangaistus 3. Alaikäisen henkilön saattaminen vaaraan: – Sellaisten itsensä paljastamista tai seksuaalista kanssakäymistä käsittävien kokoontumisten järjestäminen, joissa alaikäinen henkilö on mukana katsojana tai osallistujana: 5 vuoden vankeusrangaistus 7 vuoden vankeusrangaistus ja 700 000 FF:n sakkorangaistus, jos alaikäinen henkilö on viittatoista vuotta nuorempi – Ilman väkivaltaa, pakottamista, uhkailua tai yllättämistä tehdyt seksuaaliset teot: 5 vuoden vankeusrangaistus ja 500 000 FF:n sakkorangaistus – Alaikäistä henkilöä kuvaavien, luonteeltaan väkivaltaisten tai pornografisten viestien tai kuvien valmistaminen ja levittäminen
Kreikka	Raiskaus 1. Teon kohteena kymmentä vuotta nuorempi henkilö: vähintään 10 vuoden vankeusrangaistus 2. Teon kohteena kymmentä vuotta vanhempi alaikäinen henkilö: 5–10 vuoden vankeusrangaistus 3. Teon kohteena kolmeatoista vuotta vanhempi alaikäinen henkilö: 1 kuukauden – 5 vuoden vankeusrangaistus
Irlanti	Sukupuolilyhteys tai haureus lapsen kanssa Viittatoista vuotta nuorempi lapsi: Korkeintaan elinikäinen vankeusrangaistus 15- tai 16-vuotias lapsi: Korkeintaan 5 vuoden vankeusrangaistus
Italia	2 artiklan b kohdan i ja iii alakohdan osalta: Vähintään 5 vuoden vankeusrangaistus Korkeintaan 10 vuoden vankeusrangaistus Teon kohteena kymmentä vuotta nuorempi lapsi: 7–14 vuotta 2 artiklan b kohdan ii alakohdan osalta: Jos teon kohteena on alle 14- tai alle 16-vuotias alaikäinen henkilö (jos syyllinen on sukulainen): 5–10 vuoden vankeusrangaistus Jos teon kohteena on 14–16-vuotias alaikäinen henkilö: 6 kuukauden – 3 vuoden vankeusrangaistus

Luxemburg	<u>1. Ilman väkivaltaa ja uhkailua tehty siveellisyysrikos:</u> 1–5 vuoden vankeusrangaistus, jos lapsi oli 11–16-vuotias 5–10 vuoden vankeusrangaistus, jos alaikäinen henkilö oli yhtätoista vuotta nuorempi <u>2. Siveellisyysrikos, joka on tehty väkivalloin tai uhkaamalla tai jonka kohteena on henkilö, joka ei voi antaa vapaaehtoista suostumusta</u> 6 kuukauden – 5 vuoden vankeusrangaistus 5–10 vuoden vankeusrangaistus, jos lapsi oli neljäätoista vuotta nuorempi <u>3. Raiskaus</u> 5–10 vuoden vankeusrangaistus 10–15 vuoden vankeusrangaistus, jos raiskattu henkilö oli neljäätoista vuotta nuorempi 15–20 vuoden vankeusrangaistus, jos raiskaus aiheutti uhrin kuoleman Elinikäinen vankeusrangaistus, jos on tehty murha raiskauksen helpottamiseksi tai raiskauksesta rankaisematta jäämisen varmistamiseksi
Alankomaat	<u>1. Väkivaltainen pakottaminen sukupuoliyhteyteen (raiskaus):</u> Korkeintaan 12 vuoden vankeusrangaistus <u>2. Sukupuoliyhteys kahtatoista vuotta nuoremman lapsen kanssa :</u> Korkeintaan 10 vuoden vankeusrangaistus <u>3. Väkivaltainen pakottaminen haureuden kohteeksi:</u> Korkeintaan 8 vuoden vankeusrangaistus. <u>4. Alaikäisen vietteleminen ja seksuaaliset teot alaikäisen prostituoidun kanssa:</u> korkeintaan 4 vuoden vankeusrangaistus <u>5. Luottamussuhteen väärinkäyttö:</u> Korkeintaan 6 vuoden vankeusrangaistus
Portugali	Vähimmäisrangaistus on sakkorangaistus. Vankeusrangaistus 2 kuukautta – 10 vuotta.
Ruotsi	<u>1. Raiskaus</u> Raiskaus: 2–6 vuotta Lievämpi rikos: 14 päivää – 4 vuotta Törkeä raiskaus: 4–10 vuotta <u>2. Seksuaalinen pakottaminen:</u> 14 päivän – 2 vuoden vankeusrangaistus <u>3. Nuoren henkilön vietteleminen:</u> Sakkorangaistuksesta 6 kuukauden vankeusrangaistukseen <u>4. Seksuaalinen hyväksikäyttö:</u> 14 päivän – 2 vuoden vankeusrangaistus <u>5. Alaikäisen henkilön seksuaalinen hyväksikäyttö</u> 14 päivää – 4 vuotta Törkeä alaikäisen henkilön hyväksikäyttö: 2–8 vuotta <u>6. Seksuaalinen ahdistelu:</u> 30 päiväsakosta – 2 vuoden vankeusrangaistukseen
Yhdistynyt kuningaskunta	2 artiklan b kohdan i alakohdan osalta: Raiskaus: korkeintaan elinkautinen vankeusrangaistus Siveetön teko, kohteena kolmeatoista vuotta nuorempi henkilö: elinkautinen vankeusrangaistus Siveetön teko, kohteena kolmeatoista vuotta vanhempi henkilö: korkeintaan 10 vuoden vankeusrangaistus 2 artiklan b kohdan ii alakohdan osalta: Laiton sukupuoliyhteys kolmeatoista vuotta nuoremman tytön kanssa: elinikäinen vankeusrangaistus Laiton sukupuoliyhteys kolmeatoista vuotta vanhemman mutta kuuttatoista vuotta nuoremman tytön kanssa: korkeintaan 2 vuotta 2 artiklan b kohdan iii alakohdan osalta: Luottamuksen väärinkäyttö: korkeintaan 5 vuoden vankeusrangaistus

II.3. Rikoksen <u>yritykseen</u> sovellettava rangaistus	
Saksa	Rikoslain 23 §:n 2 mom:n mukaisesti rangaistus voi olla lievempi
Itävalta	Voidaan ottaa huomioon lieventävänä asianhaarana
Belgia	Tehdyn teon osalta määrättävää rangaistusta lievempi rangaistus
Tanska	Yrityksestä rangaistaan yhtä ankarasti kuin tehdystä rikoksesta
Espanja	Yhtä tai kahta tasoa lievempi rangaistus verrattuna tehdystä rikoksesta määrättävään rangaistukseen.
Suomi	– Elinkautinen → yritys: vähintään 2 vuotta, korkeintaan 12 vuotta – Tietynpituinen vankeusrangaistus tai sakkorangaistus → yritys: yleinen vähimmäisrangaistus ja korkeintaan kolme neljäsosaa tehdystä rikoksesta määrättävästä enimmäisrangaistuksesta
Ranska	Sama rangaistus yrityksestä kuin tehdystä rikoksesta – Rikosten osalta (<i>crimes</i>): yritys aina rangaistava – Rikkomusten osalta (<i>délits</i>): seksuaalisen väkivallan yritys ja yritys taivuttaa prostituutioon ovat rangaistavia
Kreikka	Alaikäinen henkilö on kymmentä vuotta nuorempi: 2–12 vuoden vankeusrangaistus Alaikäinen henkilö on kymmentä vuotta vanhempi: 1–6 vuoden vankeusrangaistus Alaikäinen henkilö on kolmeatoista vuotta vanhempi: 1 kuukauden – 5 vuoden vankeusrangaistus
Irlanti	Periaatteessa ei lievempää rangaistusta, mutta tuomari voi määrätä rangaistuksen määrätyn rangaistusasteikon puitteissa
Italia	Rangaistusta alennetaan yhdellä tai kahdella kolmasosalla
Luxemburg	– Ilman uhkailua ja väkivaltaa tehty siveellisyyserikoksen yritys: vähintään 3 kuukauden vankeusrangaistus, jos lapsi on yhtätoista vuotta nuorempi – Teon yritys väkivalloin ja uhkailemalla: vähintään 3 kuukauden vankeusrangaistus, jos lapsi on neljäätoista vuotta nuorempi – Raiskauksen yritys: - Jos uhri oli neljäätoista vuotta nuorempi: 5–10 vuoden vankeusrangaistus - Jos raiskaus aiheutti uhrin kuoleman: 10–15 vuoden vankeusrangaistus Jos on tehty murha raiskauksen helpottamiseksi tai siitä rankaisematta jäämisen varmistamiseksi: 15–20 vuoden vankeusrangaistus.
Alankomaat	Rangaistusta lievennetään kolmanneksella.
Portugali	Rikoksen yrityksestä nostetaan aina syyte, ja langetettava rangaistus on lievempi kuin tehdystä rikoksesta.
Ruotsi	Rikoksen yrityksestä voidaan määrätä korkeintaan tehtyyn rikokseen sovellettava rangaistus ja joka tapauksessa vähintään vankeusrangaistus, jos tehdystä rikoksesta määrättävä vähimmäisrangaistus on vähintään 2 vuotta vankeutta.
Yhdistynyt kuningaskunta	Rikoksen yrittämistä koskevan vuoden 1981 lain 4 osaston 5 kohdassa viitataan seksuaalirikoksia koskevan vuoden 1956 lain 37 osastoon ja määrätään enimmäisrangaistukseksi 7 vuotta vankeutta sukupuoliyhteyden yrityksestä kolmeatoista vuotta nuoremman tytön kanssa, kun toteutetusta teosta määrättävä enimmäisrangaistus on elinkautinen vankeusrangaistus.

II.4. Rikoksentekijään, rikoskumppaniin, <u>avunantajaan</u> ja rikokseen yllyttäjään sovellettava rangaistus	
Saksa	Rikoksentekijän, rikoskumppanin ja rikokseen yllyttäjän osalta: laissa säädetty rangaistus Avunantajien osalta: lieventäminen mahdollista 49 §:n mukaisesti
Itävalta	Kaikille sama rangaistus, mutta tuomari voi ottaa huomioon lieventävät ja raskauttavat asianhaarat.
Belgia	Rikoksentekijän ja rikoskumppanin osalta: rikoksesta laissa säädetty rangaistus Avunantajan osalta: lievempi rangaistus
Tanska	Sama rangaistus rikoksentekijälle, rikoskumppanille, rikokseen yllyttäjälle ja avunantajalle
Espanja	Avunantajalle määrätään yhtä tasoa lievempi rangaistus kuin rikoksen teosta
Suomi	Rikoksentekijälle, rikokseen yllyttäjälle ja rikoskumppanille määrätään rangaistukset normaalin rangaistusasteikon mukaan. Avunantajalle määrätään lievennetyn asteikon mukainen rangaistus.
Ranska	Sama rangaistus rikoksentekijälle, rikoskumppanille ja avunantajalle. Rikokseen yllyttäjän osalta: joissakin tapauksissa erillinen rikos (viittätoista vuotta nuoremman alaikäisen henkilön turmelemisen edistäminen: 7 vuoden vankeusrangaistus ja 700 000 FF:n sakkorangaistus)
Kreikka	Pelkästään avunantajana toimineelle henkilölle: lievempi rangaistus Jos kyseessä kymmentä vuotta nuorempi alaikäinen henkilö: 2–12 vuoden vankeusrangaistus Jos kyseessä kymmentä vuotta vanhempi alaikäinen henkilö: 1–6 vuoden vankeusrangaistus Jos kyseessä kolmeatoista vuotta vanhempi alaikäinen henkilö: 1 kuukauden – 5 vuoden vankeusrangaistus
Irlanti	Kaikkia kohdellaan samalla tavalla, mutta tuomari voi ottaa rangaistusta langettaessaan huomioon kunkin roolin.
Italia	Ei tehdä eroa rikokseen osallistujien roolin perusteella. MUTTA tietyissä tapauksissa rangaistuksia voidaan korottaa tai lieventää.
Luxemburg	Rikoksentekijän, rikoskumppanin ja rikokseen yllyttäjän osalta: laissa säädetty rangaistus Avunantajan osalta: – rikokseksi määritelty siveellisyysrikos: korkeintaan kaksi kolmasosaa rikoksen tekijälle määrättävästä rangaistuksesta – ilman väkivaltaa ja uhkailua tehty siveellisyysrikos, jos lapsi on yhtätoista vuotta nuorempi: vähintään 3 kuukauden vankeusrangaistus – Väkivalloin tai uhkaamalla tehty teko, jos lapsi on neljäätoista vuotta nuorempi: vähintään 3 kuukauden vankeusrangaistus – raiskaus uhri oli neljäätoista vuotta nuorempi henkilö: 5–10 vuoden vankeusrangaistus jos teko aiheuttaa uhrin kuoleman: 10–15 vuoden vankeusrangaistus jos on tehty murha raiskauksen helpottamiseksi tai siitä rankaisematta jäämisen varmistamiseksi: 15–20 vuoden vankeusrangaistus

Alankomaat	Sama rangaistus rikoksentekijälle, rikoskumppanille ja rikokseen yllyttäjälle
Portugali	In abstracto sovellettavan rangaistuksen osalta laissa ei tehdä eroa rikoksesta moraalisesti vastaavan henkilön (yllyttäjä) ja rikoksen materiaalisesti tehneen henkilön välillä. Avunantajat: tuomioistuin määrää rangaistuksen ottaen huomioon kunkin syyllisyyden.
Ruotsi	• Laissa tietystä teosta säädettyä rangaistusta sovelletaan teon tekijän lisäksi kaikkiin henkilöihin, jotka edistivät tekoa neuvoin tai toimin. • Henkilölle, jota ei katsota rikoksen tekijäksi mutta joka yllytti toista henkilöä tekemään teon, määrätään rangaistus rikokseen yllyttämisestä tai avunannosta rikokseen. • Rikoskumppanit tuomitaan kunkin toiminnan arvioidun aikomuksen tai tuottamuksellisuuden perusteella.
Yhdistynyt kuningaskunta	Tuomarin on arvioitava rikoksentekijän syyllisyyden taso tehdyn rikoksen suhteen

II.5. Mahdollinen vähimmäisrangaistus <u>lieventävien asianhaarojen</u> perusteella	
Saksa	176 §:n 3 mom:ssa tarkoitetuissa tapauksissa: 3 kuukautta – 5 vuotta 176 §:n 2 mom:ssa tarkoitetuissa tapauksissa: 1–10 vuotta 177 §:n 5 mom:ssa tarkoitetuissa tapauksissa: 6 kuukautta – 5 vuotta 177 §:n 3 ja 4 mom:ssa tarkoitetuissa tapauksissa: 1–10 vuotta
Itävalta	Lieventävät asianhaarat voidaan ottaa huomioon laissa määrättyjen vähimmäis- ja enimmäisrangaistusten rajoissa.
Belgia	Riippuu normaalisti sovellettavasta ensisijaisesta rangaistuksesta: 6 kuukautta – 3 vuotta
Tanska	– Rikoksentehtyjä ei ollut tietoinen uhrin iästä – Rangaistus voidaan jättää panematta täytäntöön, jos henkilöt ovat sittemmin solmineet avioliiton
Espanja	Jos lieventäviä asianhaaroja on vain yksi: 2 art:n b kohdan i alakohdan osalta: Väkivaltarikos: 1–2 vuotta Raiskaus: 6–9 vuotta vankeutta 2 art:n b kohdan ii ja iii alakohdan osalta: Yleinen seksuaalinen hyväksikäyttö: 1–2 vuotta Sukupuoliyhteyden käsittävä seksuaalinen hyväksikäyttö: 2–7 vuotta vankeutta Jos lieventäviä asianhaaroja on useita: 2 art:n b kohdan i alakohdan osalta: Seksuaalinen väkivaltarikos: 6 kuukautta – 1 vuosi Raiskaus: 6–7,5 vuotta 2 art:n b kohdan ii alakohdan osalta: Yleinen seksuaalinen hyväksikäyttö: 6 kuukautta – 1 vuotta Sukupuoliyhteyden käsittävä seksuaalinen hyväksikäyttö: 2–4 vuotta, 1–2 vuotta 2 art:n b kohdan iii alakohdan osalta: tapauskohtaisesti määrättävä rangaistus
Suomi	Ei erityisiä lieventäviä asianhaaroja, sovelletaan yleisiä säännöksiä.
Ranska	Ei lieventäviä asianhaaroja, mutta tuomari ottaa huomioon kaikki tapaukseen liittyvät tekijät.
Kreikka	Otettaessa huomioon lieventävät asianhaarat rangaistuksia voidaan alentaa seuraavasti: – 10 vuoden rangaistus voidaan muuttaa 2–12 vuoden rangaistukseksi – 10 vuoden rangaistus voidaan muuttaa 6 vuoden rangaistukseksi
Irlanti	Ei lieventävien asianhaarojen mukaista luokitusta, mutta tuomari voi ottaa huomioon kaikki tapaukseen liittyvät seikat.
Italia	Jos lieventäviä asianhaaroja on yksi: mahdollista vähentää rangaistuksesta korkeintaan kolmasosa Jos lieventäviä asianhaaroja on useita: sovellettavan rangaistuksen on oltava vähintään neljäsosa alkuperäisestä
Luxemburg	<i>Peines criminelles</i> : tuomarin on alennettava kyseisiä rangaistuksia rikoslain 73–76 art:n säännösten mukaisesti. <i>Peines correctionnelles</i> : ei ole mahdollista määrätä vankeusrangaistusta.

Alankomaat	Ei oteta huomioon, kun kyseessä on raiskaus.
Portugali	Ei erityistä säännöstä, sovelletaan yleisiä sääntöjä.
Ruotsi	Yleensä lieventäviä asianhaaroja sovelletaan laissa vahvistettujen rangaistusasteikkojen puitteissa. Lieventäviä asianhaaroja sovelletaan seuraavissa tapauksissa: – Alentunut kyky hallita tekojaan – Puutteellinen harkintakyky – Rikokseen ryhtymisen syynä voimakas inhimillinen myötätunto Perusteet rikosvastuusta vapauttamiseksi.
Yhdistynyt kuningaskunta	Tuomari voi määrätä lievemmän rangaistuksen lieventävien asianhaarojen perusteella.

II.6. Mahdollinen enimmäisrangaistus <u>raskauttavien asianhaarojen</u> perusteella	
Saksa	Ei määritelty enimmäisrangaistusta vaan vähimmäisrangaistukset: – Raiskaus: vähintään 2 vuotta – Rikoksen yhteydessä käytetty asetta: vähintään 3 vuotta – Jos saatettu uhri hengenvaaraan: vähintään 5 vuotta – Jos teko aiheuttaa uhrin kuoleman: vähintään 10 vuotta
Itävalta	Ei ole mahdollista ylittää laissa vahvistettuja rajoja.
Belgia	– Jos teko aiheuttaa uhrin kuoleman: 30 vuotta – Jos vapaudenriiston uhria kidutetaan: 20 vuotta – Jos henkilö on heikossa asemassa: 15 vuotta – Jos käytetty aseita: 15 vuotta – Jos uhri on tekijän määräysvallan alainen: korkeintaan 20 vuotta riippuen uhrin iästä
Tanska	– Jos raiskaus on ollut luonteeltaan erityisen vaarallinen tai siihen liittyy erityisen raskauttavia asianhaaroja: korkeintaan 10 vuoden vankeusrangaistus – Henkilö käyttää väärin luottamus-, määräysvalta- tai vaikutusvalta-asemaansa lapsen suhteen: korkeintaan 4 vuoden vankeusrangaistus
Espanja	Jos tekoon liittyy yksi tai useampi raskauttava asianhaara, tuomarin on määrättävä yli puolet enimmäisrangaistuksesta.
Suomi	Laissa vahvistettuja enimmäisrangaistuksia ei voida ylittää.
Ranska	– Raiskaus • jos tekoon liittyy kidutusta tai raakuutta: elinkautinen vankeusrangaistus • jos teko aiheuttaa uhrin kuoleman: 30 vuoden vankeusrangaistus • jos teon kohteena on viittätoista vuotta nuorempi henkilö: 20 vuoden vankeusrangaistus • jos teon kohteena on heikossa asemassa oleva henkilö: 20 vuoden vankeusrangaistus • jos tekijänä nousevassa polvessa oleva sukulainen, henkilö, joka käyttää väärin määräysvalta-asemaansa uhrin suhteen: 20 vuoden vankeusrangaistus • jos tekijöitä on useita: 20 vuoden vankeusrangaistus • jos teon yhteydessä käytetty asetta tai uhattu aseella – Seksuaalinen väkivalta • jos teon kohteena on erittäin heikossa asemassa oleva henkilö: 10 vuoden vankeusrangaistus ja 1 miljoonan FF:n sakkorangaistus • jos teko aiheuttaa ruumiinvamman: 10 vuoden vankeusrangaistus ja 1 miljoonan FF:n sakkorangaistus • jos tekijänä nousevassa polvessa oleva sukulainen, määräysvalta-asemassa oleva henkilö: 10 vuoden vankeusrangaistus ja 1 miljoonan FF:n sakkorangaistus • jos teko on tehty aseella uhaten: 10 vuoden vankeusrangaistus ja 1 miljoonan FF:n sakkorangaistus • kaikissa edellä tarkoitetuissa tapauksissa, jos uhri on viittätoista vuotta nuorempi henkilö: 7 vuoden vankeusrangaistus ja 700 000 FF:n sakkorangaistus – Paritus • tekoon liittyy kidutusta ja raakuutta: elinkautinen vankeusrangaistus ja 30 miljoonan FF:n sakkorangaistus • teko tehty järjestäytyneenä ryhmänä: 20 vuoden vankeusrangaistus ja 20 miljoonan FF:n sakkorangaistus • teon kohteena alaikäinen henkilö, tekijänä nousevassa polvessa oleva sukulainen tai määräysvalta-asemassa oleva henkilö, tekoon liittyy uhkauksia, pakottamista, tekijöitä useita: 10 vuoden vankeusrangaistus ja 10 miljoonan FF:n sakkorangaistus – Alaikäisten henkilöiden saattaminen vaaraan • teon kohteena viittätoista vuotta nuorempi henkilö: 7 vuoden vankeusrangaistus ja 700 000 FF:n sakkorangaistus • jos teon kohteena viittätoista vuotta nuorempi henkilö ja tekijänä nousevassa polvessa oleva sukulainen tai jos teon yhteydessä on maksettu palkkio tai tekijöitä on useita: 10 vuoden vankeusrangaistus ja 1 miljoonan FF:n sakkorangaistus

Kreikka	Tuomari on velvollinen korottamaan rangaistuksia: – 10 vuoden rangaistusta voidaan pidentää aina 20 vuoteen asti – 5–10 vuoden rangaistusta voidaan pidentää aina 20 vuoteen asti
Irlanti	Ei ole määritelty lainsäädännössä, mutta tuomari voi ottaa huomioon kaikki tapaukseen liittyvät seikat (esim. luottamuksellisen aseman väärinkäyttö, pakottaminen)
Italia	– Jos raskauttavia asianhaaroja yksi: rangaistusta voidaan korottaa korkeintaan kolmasosalla – Jos raskauttavia asianhaaroja useita: rangaistus voi olla korkeintaan kolminkertainen kunkin rikoksen osalta laissa säädettyyn enimmäisrangaistukseen verrattuna
Luxemburg	Teolle laissa säädetyn vankeusrangaistuksen (<i>peine d'emprisonnement</i>) vähimmäiskesto kaksinkertaistetaan ja laissa määrättyä vankeusrangaistuksen (<i>peine de réclusion à temps</i>) vähimmäiskesto korotetaan 2 vuodella, jos: 1. syylliset ovat uhrin sukulaisia nousevassa polvessa 2. syyllisellä on määräysvalta uhrin suhteen 3. syyllinen on uhrin palkallinen opettaja tai palvelija 4. syyllinen on asemaansa käyttänyt julkishallinnon viranomainen 5. syyllinen on lääkäri, kätilö tai terveysviranomainen
Alankomaat	– jos teko aiheuttaa vakavia ruumiinvammoja: korkeintaan 12 vuoden vankeusrangaistus – jos raiskaus tai siveettömät teot aiheuttavat uhrin kuoleman: korkeintaan 15 vuoden vankeusrangaistus
Portugali	Tämäntyyppisistä rikoksista raskauttavien asianhaarojen vallitessa määrättävän enimmäisrangaistuksen kesto on 15 vuotta.
Ruotsi	Tuomari ei voi langettaa laissa määrättyä enimmäisrangaistusta ankarampaa rangaistusta.
Yhdistynyt kuningaskunta	Tuomari ei voi langettaa tietystä rikoksesta määrättyä enimmäisrangaistusta ankarampaa rangaistusta.

II.7. Mahdollinen enimmäisrangaistus <u>rikoksen uusimista</u> koskevien sääntöjen nojalla	
Saksa	Tuomarilla laaja harkintavalta päätöksissään, mutta vähimmäisrangaistusten kestoa ei voi korottaa.
Itävalta	Enimmäisrangaistusta voidaan korottaa puolella.
Belgia	10 vuoden tai sitä pidempi vankeusrangaistus.
Tanska	15 vuoden vankeusrangaistus, mutta vain erittäin raskauttavien asianhaarojen perusteella.
Espanja	Rikoksen uusiminen on raskauttava asianhaara. 2 art:n b kohdan i alakohdan mukaisissa tapauksissa: 10 vuotta (yleinen seksuaalinen väkivalta) tai korkeintaan 13 vuotta 2 art:n b kohdan ii ja iii alakohdan mukaisissa tapauksissa: 2–3 vuotta (yleinen seksuaalinen väkivalta) tai 4–6 vuotta (teko käsittää sukupuoliyhteyden)
Suomi	Rikoksen uusiminen on raskauttava asianhaara, joka vaikuttaa rangaistukseen vain lainmukaisen rangaistusasteikon puitteissa.
Ranska	– Raiskaus elinkautinen vankeusrangaistus – Seksuaalinen väkivalta 14 vuoden vankeusrangaistus ja 1 400 000 FF:n sakkorangaistus – Paritus 20 vuoden vankeusrangaistus ja 20 miljoonan FF:n sakkorangaistus (kaksinkertainen rangaistus) – Alaikäisten henkilöiden saattaminen vaaraan kaksinkertainen rangaistus
Kreikka	Rangaistusta on pakollisesti korotettava 10 vuoden rangaistus → 20 vuoden rangaistukseksi 5–10 vuoden rangaistus → 20 vuoden rangaistukseksi
Irlanti	Uusitusta rikoksesta, jos kyseessä sukupuoliyhteys tai haureus viisitoista- tai kuusitoistavuotiaan lapsen kanssa: enimmäisrangaistus 10 vuotta vankeutta.
Italia	Laissa määrättyjä rangaistuksia korotetaan, mutta uusitusta rikoksesta määrättävä rangaistus voi olla laissa määrättyä rangaistusta korkeintaan kahta kolmasosaa suurempi
Luxemburg	– Siveellisyysrikos ilman väkivaltaa ja uhkailua: 10 vuoden vankeusrangaistus jos teon kohteena yhtätoista vuotta nuorempi henkilö: 10–15 vuoden vankeusrangaistus – Sellaiseen henkilöön kohdistuva väkivaltainen tai uhkaamalla tehty teko, joka ei voi antaa vapaaehtoista suostumusta: 10 vuoden vankeusrangaistus jos teon kohteena neljäätoista vuotta nuorempi henkilö: 10–15 vuoden vankeusrangaistus – Raiskaus 10–15 vuoden vankeusrangaistus jos uhri on neljäätoista vuotta nuorempi henkilö: 15–20 vuoden vankeusrangaistus jos raiskaus aiheuttaa uhrin kuoleman: vähintään 17 vuoden ja korkeintaan 20 vuoden vankeusrangaistus jos murha on tehty raiskauksen helpottamiseksi tai rankaisematta jäämisen varmistamiseksi: elinkautinen vankeusrangaistus
Alankomaat	Tuomari voi ottaa asian huomioon laissa vahvistetuissa rajoissa.

Portugali	Rikoksen uusimisesta seuraa rikoksesta määrättävän vähimmäisrangaistuksen korottaminen yhdellä kolmasosalla, ja enimmäisrangaistus pysyy samana.
Ruotsi	Henkilölle, joka on tuomittu vankeuteen vähintään kahdeksi vuodeksi ja joka tekee rikoksen, josta säädetään yli kuuden vuoden vankeusrangaistus, voidaan määrätä vankeusrangaistus, joka on neljä vuotta kyseisestä rikoksesta säädettyä enimmäisrangaistusta pidempi, tai jos rikoksia on useita, neljä vuotta kyseisistä rikoksista säädettyä enimmäisrangaistusta pidempi.
Yhdistynyt kuningaskunta	Ei ole mahdollista ylittää lainmukaista enimmäisrangaistusta.

II.8. Vapausrangaistuksen täytäntöönpanon osalta rangaistuksen vähimmäisosa, joka on suoritettava ennen <u>vapaaksi</u> pääsemisen mahdollisuutta	
Saksa	Rangaistuksesta riippuen: kun rangaistuksesta on suoritettu puolet tai kaksi kolmasosaa Jos kyseessä elinkautinen rangaistus: kun rangaistuksesta on suoritettu 15 vuotta
Itävalta	Ehdonalainen vapaus: kun rangaistuksesta on suoritettu puolet mutta kuitenkin vähintään 3 kuukautta (ei ole välttämätöntä panna täytäntöön koko rangaistusta), tai kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa (erityisehdoin), 15 vuoden jälkeen, jos kyseessä elinkautinen rangaistus
Belgia	Ehdonalainen vapaus, kun rangaistuksesta on suoritettu yksi kolmasosa, ja jos kyseessä rikoksen uusiminen, kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa Lisäehto: seksuaalirikollisten hoidosta ja valvonnasta vastaavan erikoisyksikön perusteltu lausunto
Tanska	Rikoksentehtäjän on suoritettava rangaistuksesta vähintään puolet ennen kuin hänet voidaan päästää ehdonalaan vapauteen.
Espanja	Ehdonalainen vapaus (rikoslain 90–93 art.) Mahdollista, kun rangaistuksesta on suoritettu kolme neljäsosaa Joissakin tapauksissa (ammatti- tai kulttuuritoiminnan perusteella): kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa
Suomi	Ehdonalainen vapaus – Jos vankeusrangaistuksen pituus on määritetty: kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa – Jos henkilö ei ole ollut vankilassa rikosta edeltävinä kolmena vuotena: kun rangaistuksesta on suoritettu puolet – Jos henkilö passitettu nuorisovankilaan alle 21-vuotiaana tehdystä rikoksesta: kun rangaistuksesta on suoritettu yksi kolmasosa – Jos kyseessä elinkautinen vankeusrangaistus: kun rangaistuksesta on suoritettu 13 tai 14 vuotta, päätöksen tekee Tasavallan presidentti.
Ranska	Kiduttaen tehtyyn raiskaukseen, kuoleman aiheuttaneeseen raiskaukseen ja törkeään paritukseen syyllistyneille voidaan määrätä lisäksi vankeusrangaistuksen suorittamisen pakollinen määräaika (période de sûreté) , jonka kesto on puolet langetetusta rangaistuksesta ja jonka aikana rangaistuksen muuntaminen on kiellettyä. Kyseisen määräajan jälkeen tuomittu voidaan päästää vapauteen: ehdonalainen vapaus, työ ulkopuolella, puolipäiväinen vapaus ja sähköiseen valvontaan asettaminen.
Kreikka	1. Kun teon kohteena on alle tai yli kymmenvuotias alaikäinen henkilö: kun rangaistuksesta on suoritettu kolme viidesosaa 2. Kun teon kohteena on yli kolmetoistavuotias alaikäinen henkilö: kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi viidesosaa
Irlanti	Ehdonalainen vapaus mahdollinen tietyissä olosuhteissa
Italia	Kun rangaistuksesta on suoritettu 30 kuukautta ja joka tapauksessa määrätystä rangaistuksesta puolet, sillä edellytyksellä, että rangaistuksesta ei ole jäljellä yli viittä vuotta. TÄRKEÄ HUOMAUTUS: Vankeinhoidollisten etujen myöntämistä rajoitettu sellaisten tuomittujen osalta, jotka ovat syyllistyneet alaikäisiin kohdistettuun seksuaaliseen väkivaltaan.

Luxemburg	1. Jos tekoon ei liity väkivaltaa ja uhkailua Jos lapsen ikä oli 11–16 vuotta: 6 kuukauden vankeuden jälkeen Jos lapsi oli alle yksitoistavuotias: 2,5 vuoden vankeuden jälkeen 2. Jos tekoon liittyy väkivaltaa ja uhkailua 3 kuukauden vankeuden jälkeen 2,5 vuoden vankeuden jälkeen, jos lapsi oli alle neljätoistavuotias 3. Jos kyseessä raiskaus 2,5 vuoden vankeuden jälkeen 5 vuoden vankeuden jälkeen, jos uhri oli alle neljätoistavuotias 7,5 vuoden vankeuden jälkeen, jos raiskaus aiheutti uhrin kuoleman 15 vuoden vankeuden jälkeen, jos murha tehty raiskauksen helpottamiseksi tai raiskauksesta rankaisematta jäämisen varmistamiseksi
Alankomaat	Jos ehdottomana suoritettava osa rangaistuksesta on korkeintaan yksi vuosi: mahdollista 6 kuukauden jälkeen, jos rangaistuksesta jäljellä olevasta osasta on suoritettu yksi kolmasosa Jos ehdottomana suoritettava osa rangaistuksesta on yli yksi vuotta: kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa
Portugali	Ehdonalainen vapaus (61–64 art.) a) Harkinnanvaraisesti sovellettavat ehdot – Kun rangaistuksesta on suoritettu puolet, edellyttäen että tietyt ehdot täyttyvät – Kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa, edellyttäen että tietyt ehdot täyttyvät – Jos tuomittu yli viiden vuoden rangaistukseen: kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa b) Pakollisesti sovellettavat ehdot – Jos tuomittu yli kuuden vuoden vankeusrangaistukseen: kun rangaistuksesta on suoritettu viisi kuudesosaa
Ruotsi	Ehdonalainen vapaus, kun rangaistuksesta on suoritettu kaksi kolmasosaa ja joka tapauksessa vähintään yksi kuukausi
Yhdistynyt kuningaskunta	Ehdonalainen vapaus: – Kun rangaistuksen kesto on 12 kuukautta – 4 vuotta: kun rangaistuksesta on suoritettu puolet, lisäksi pakollisen valvonnan alaisena, kunnes rangaistuksen kokonaisuudesta on kulunut kolme neljäsosaa – Jos rangaistus on vähintään neljä vuotta: kun rangaistuksesta on suoritettu puolet, lisäksi valvonnan alaisena, kunnes rangaistuksen kokonaisuudesta on kulunut kaksi kolmasosaa – Kun kyseessä elinkautinen vankeusrangaistus: tapauksesta riippuva vähimmäisaika

III RANGAISTUSTEN SOVELTAMINEN

	Tarkoituksen- mukaisuus- periaate	Laillisuus- periaate	Voiko uhri käynnistää syytetoimet?	Onko rikoksia, joista voidaan nostaa syyte vain uhrin aloitteesta?	Onko tuomarilla laaja harkintavalta vähimmäis- ja enimmäisrangaistuksen soveltamisessa?
Saksa		X	Kyllä	Kyllä	Tuomarille laadittu ohjeet. Tuomarin on ilmoitettava seikat, joihin hänen antamansa tuomio perustuu.
Itävalta		X	Kyllä	Kyllä	Tuomarin on noudatettava laissa määrättyjä rajoja. Lähtökohtana on epäillyn syyllisyys.
Belgia	X		Kyllä	Kyllä Solvaus Kunnian- loukkaus	Kyllä
Tanska	X		Ei, vain siviilikanteita	Kyllä Henkilön kunniaa loukkaavat teot Tietyt yksilön oikeudet	Kyllä
Espanja		X	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Suomi		X	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Ranska	X		Kyllä	Kyllä Kunnian- loukkaus Herjaus tai yksityiselämän loukkaaminen	Kyllä, erittäin suuri harkintavalta (vähimmäisrangaistuksia ei ole määrätty)
Kreikka		X	Kyllä	Kyllä Perheeseen tai yksityisyyteen liittyvä teko	Kyllä, laaja harkintavalta
Irlanti		X	Ei, vain siviilikanteita siviili-oikeudessa	Ei	Kyllä
Italia		X	Kyllä	Kyllä	Kyllä, mutta noudatettava teon vakavuuteen ja vaarallisuuteen perustuvia kriteereitä
Luxemburg	X		Kyllä	Kyllä	Kyllä

Alankomaat	X		Kyllä	Kyllä	Kyllä
Portugali	X myös tätä sovelletaan	X	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Ruotsi		X	Kyllä	Kyllä, Kunnian- loukkaus Herjaava käytös	Kyllä
Yhdistynyt kuningas- kunta	X		Kyllä, uhrin voivat käynnistää syytetoimet	Ei	Kyllä, lukuun ottamatta tiettyjä rikoksia

IV LÄHESTYMISTAVAT RANGAISTUSTEN YHDENMUKAISTAMISEKSI

1. Ehdotuksia rangaistusten yhdenmukaistamiseksi

1.1. Asiassa sovellettavan yleisen lähestymistavan osalta valtuuskuntien vastauksissa kannatetaan laajalti seuraavia periaatteita:

- Huomio on kiinnitettävä vakavimpiin rikoksiin.
- Jäsenvaltioita koskevan syyttämismäärityksen pitäisi riittää lievempien rikosten osalta.
- On otettava huomioon kansalliset perinteet, jotka ovat kehittyneet pitkän ajan kuluessa.
- Rangaistukset on yhdenmukaistettava välttämättömäksi katsottavalta osalta. Yhdenmukaistaminen ei ole itsetarkoitus, vaan sen on edistettävä vapautta, turvallisuutta ja oikeuteen perustuvan alueen kehittämistä.
- Tärkeää on myös yhdenmukaistaa joitakin rikoslain yleissääntöjä, esimerkiksi rikoksen yrityksen, avunannon ja rikosten yleisen luokittelun osalta.

Menetelmän osalta jäsenvaltioiden vastauksissa esitettiin seuraavat seikat:

Monet valtuuskunnat ovat valmiita hyväksymään menetelmän, jossa enimmäisrangaistuksille asetetaan vähimmäistaso, mutta ovat myös valmiita tutkimaan ja kehittämään Tanskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan ehdotuksia.

a. Tanskan ehdotus

Ensinnäkin on tarkasteltava tietystä rikoksesta määrättäviä enimmäisrangaistuksia ja rangaistusten ankaruutta ja päätettävä sen perusteella, onko yhdenmukaistaminen suositeltavaa. Jos yhdenmukaistaminen katsotaan tarpeelliseksi, Tanskan ehdotuksen mukaan ei sovellettaisi enimmäisrangaistusten vähimmäistasoja vaan seuraavaa menetelmää:

Tämä menetelmä perustuu jäsenvaltioissa määrättäviä rikoslaillisia seuraamuksia koskevien vaatimusten eri luokkiin:

- Yksi luokka voisi kattaa sellaisista rikoksista annettavat enimmäisrangaistukset, joiden perusteella tekijä voidaan luovuttaa toiseen maahan.
- Toinen luokka voisi kattaa sellaiset enimmäisrangaistukset, joiden perusteella voidaan määrätä pitkäaikaiseen vankeuteen.
- Kolmas luokka voisi kattaa kansallisen lainsäädännön mukaiset ankarimmat enimmäisrangaistukset.

Kyseessä olevan välineen kattamien tekojen luonteen huomioon ottaen oikeus- ja sisäasioiden yhteistyön puitteissa voitaisiin päättää kunkin tapauksen osalta, mitä edellä mainituista kolmesta luokasta sovelletaan. Tanskan ehdotuksen perusajatuksena on tarjota joustava ratkaisu siihen, kuinka rangaistukset voitaisiin yhdenmukaistaa rikkomatta kansallisten rangaistusjärjestelmien yhtenäisyyttä ja kunnioittamalla näin jäsenvaltioiden erilaisia oikeusperinteitä.

b. UK:n ehdotus

Ehdotuksen mukaan keskityttäisiin ennen kaikkea tosiasiallisiin enimmäisrangaistuksiin eli siihen, kuinka pitkän rangaistuksen tuomittu joutuu tosiasiasa suorittamaan. Kullekin tasolle asetetaan vähimmäisvaatimukset, ja jäsenvaltiot voivat määrätä ankarampikin rangaistuksia.

1. 1–4 vuotta
2. 4–6 vuotta
3. 6–8 vuotta
4. 8–10 vuotta
5. 10–12 vuotta

Muitakin ehdotuksia on tehty. Luxemburg muun muassa ehdottaa menetelmää, jonka mukaan seuraamukset jaotellaan luokkiin ja laaditaan 15:n jäsenvaltion rangaistusten vastaavuustaulukko. Tämän jälkeen riittää pelkkä viittaus asianomaiseen luokkaan, jotta kukin jäsenvaltio tietää, mikä velvoite on kyseessä.

2. Tampereen Eurooppa-neuvoston päätelmien 48 kohdassa olevan käsitteen "yhteiset seuraamukset" tulkitseminen

Saksa	48 kohdassa määritellään vain, millä aloilla yhdenmukaistaminen on tarpeen, eikä ehdoteta sovellettavaa menetelmää. Tavoitteena on sopia jäsenvaltioiden yhteisistä määritelmistä, syytteeseen asettamisen edellytyksistä ja seuraamuksista.
Itävalta	48 kohdassa tarkoitetuilla aloilla on sovittava määritelmistä, rikoksen tunnusmerkeistä ja seuraamuksista.
Belgia	On sovittava yhteiset määritelmät rangaistaville teoille ja rangaistuksille.
Tanska	Asianmukaiset ja tehokkaat rikosoikeudelliset seuraamukset. On otettava huomioon kansalliset perinteet.
Espanja	Enimmäis- ja vähimmäisrangaistusten kokonaisuus sekä lieventävät ja raskauttavat asianhaarat.
Suomi	Käsite voidaan tulkita monin eri tavoin.
Ranska	Sovitetaan määritelmistä, syytteeseen asettamisen edellytyksistä ja rangaistuksista. Yhteinen lainsäädäntöpolitiikka seuraamusten osalta.
Kreikka	Yhtäläisten rikostunnusmerkistöjen kohdalla on sovellettava samanmuotoisia rangaistuksia. Yhteisiä seuraamuksia ei ole, jos yksi valtio soveltaa vankeusrangaistusta ja toinen pitkäaikaista vankeusrangaistusta.
Irlanti	On sovittava rangaistusten luokista ja laatia sen jälkeen vähimmäisnormit, joiden mukaan kyseisistä rikoksista rangaistaan.
Italia	Mahdollisimman yhdenmukaiset seuraamukset niin rangaistusrajojen osalta kuin menetelmän osalta, jolla rangaistusta kovennetaan tai lievennetään lieventävien tai raskauttavien asianhaarojen vallitessa.
Luxemburg	Sellaiseen rikokseen syyllistyneen osalta, jonka seuraamuksia pyritään yhdenmukaistamaan, sovelletaan tosiasiallisesti yhtäläisiä seuraamuksia kaikissa jäsenvaltioissa. Seuraamustulos on tässä tärkeää.
Alankomaat	On sovittava vähimmäismääräyksistä rangaistavien tekojen tunnusmerkkien osalta.
Portugali	Vaiheittain saavutettava lopullinen tavoite on yhteiset seuraamukset. Huomioon on otettava myös vaihtoehtoiset seuraamukset.
Ruotsi	Eri lainsäädäntöjen lähentäminen toteutettavissa olevin osin ottaen huomioon kansalliset järjestelmät.
Yhdistynyt kuningaskunta	Vähimmäissäännöt rangaistuksille, jotka koskevat yleisesti vakavina pidettyjä rikoksia. Yhteisten seuraamusten osalta on kunnioitettava kansallisia perinteitä.

3. Tanskan ehdotus eri kansallisten järjestelmien kannalta

Saksa	Haluaa tutkia Tanskan ehdotusta sille ehdolla, että kaikissa jäsenvaltioissa on mahdollista toteuttaa yhtäläiset luokittelut. Ei tee vielä konkreettisia ehdotuksia.
Itävalta	1. Yli yhden vuoden rangaistus 2. Rangaistuksen kesto enintään kymmenen vuotta 3. Elinikäinen vankeusrangaistus
Belgia	Ei ilmoita kantaansa vielä vaan haluaa ensin tutkia ehdotusta tarkemmin.
Espanja	Vaikeuksia käytännön soveltamisessa. Pitkäaikainen vankeusrangaistus?
Suomi	1. Korkeintaan 2 vuoden rangaistus 2. Rangaistuksen kesto vähintään 4 kuukautta ja korkeintaan 4/6 vuotta 3. Rangaistuksen kesto vähintään yksi vuosi ja korkeintaan 6-10 vuotta
Ranska	On yhdenmukaistettava sellaiset käsitteet kuin pitkä kesto ja ankaruus. Kaksi tärkeää seikkaa: – Kansallisen lainsäädännön yhtenäisyyden kunnioittaminen. – Yhdenmukaistamisprosessin eteneminen.
Kreikka	Haluaa vähimmäis- ja enimmäisrangaistusten järjestelmän: 1. 1–5 vuotta 2. 5–10 vuotta 3. yli 10 vuotta
Irlanti	Ei ole vielä ilmoittanut kantaansa, haluaa ensin tutkia ehdotusta tarkemmin.
Italia	1. Rikoksen johdosta luovuttamista ei ole sidottu tiettyyn rangaistuksen keston 2. Toista luokkaa (Pitkäaikainen vankeusrangaistus) ei ole Lyhytkestoiset rangaistukset: alle kahden vuoden rangaistuksia, vankeusrangaistuksen enimmäiskesto on 24 vuotta 3. Elinikäinen vankeusrangaistus
Luxemburg	1. Enimmäisrangaistus vähintään yksi vuosi 2. Vakavat rikokset: enimmäisrangaistus 15 vuotta, 10 vuotta tai 5 vuotta 3. Törkeät rikokset: enimmäisrangaistus 15–20 vuotta, elinkautinen rangaistus
Alankomaat	Pohtii vielä joitakin seikkoja: 1. Rikoksen johdosta luovuttaminen mahdollista, jos rikostutkinta käynnistetty sellaisen rikoksen johdosta, josta voidaan määrätä vähintään yhden vuoden rangaistus 2. Pitkäaikainen vankeusrangaistus: mitä tällä tarkoitetaan? 3. Törkeät rikokset: mitä tällä ilmauksella tarkoitetaan?

Portugali	1. Vankeusrangaistus 2. On määriteltävä ilmaus 'pitkäaikainen'; Portugalissa: yli 8 vuoden vankeusrangaistus 3. Vankeusrangaistuksen enimmäiskesto on 20 vuotta Tietyissä tapauksissa voidaan määrätä 25 vuotta vankeutta, mikä on ehdoton yläraja
Ruotsi	1. Ehto toiseen jäsenvaltioon luovuttamiselle: vähintään 6 kuukauden rangaistus 2. Rikokset, joista määrättävä enimmäisrangaistus on 2–4 vuotta tai 2–6 vuotta 3. Rikokset, joista määrättävä enimmäisrangaistus on 8–10 vuotta tai 6–10 vuotta
Yhdistynyt kuningaskunta	Järjestelmä olisi monimutkainen, kansalaiset eivät saisi siitä selkoa, sillä ei olisi varoittavaa vaikutusta rikollisiin eikä kyseessä olisi yhdenmukaistaminen.
